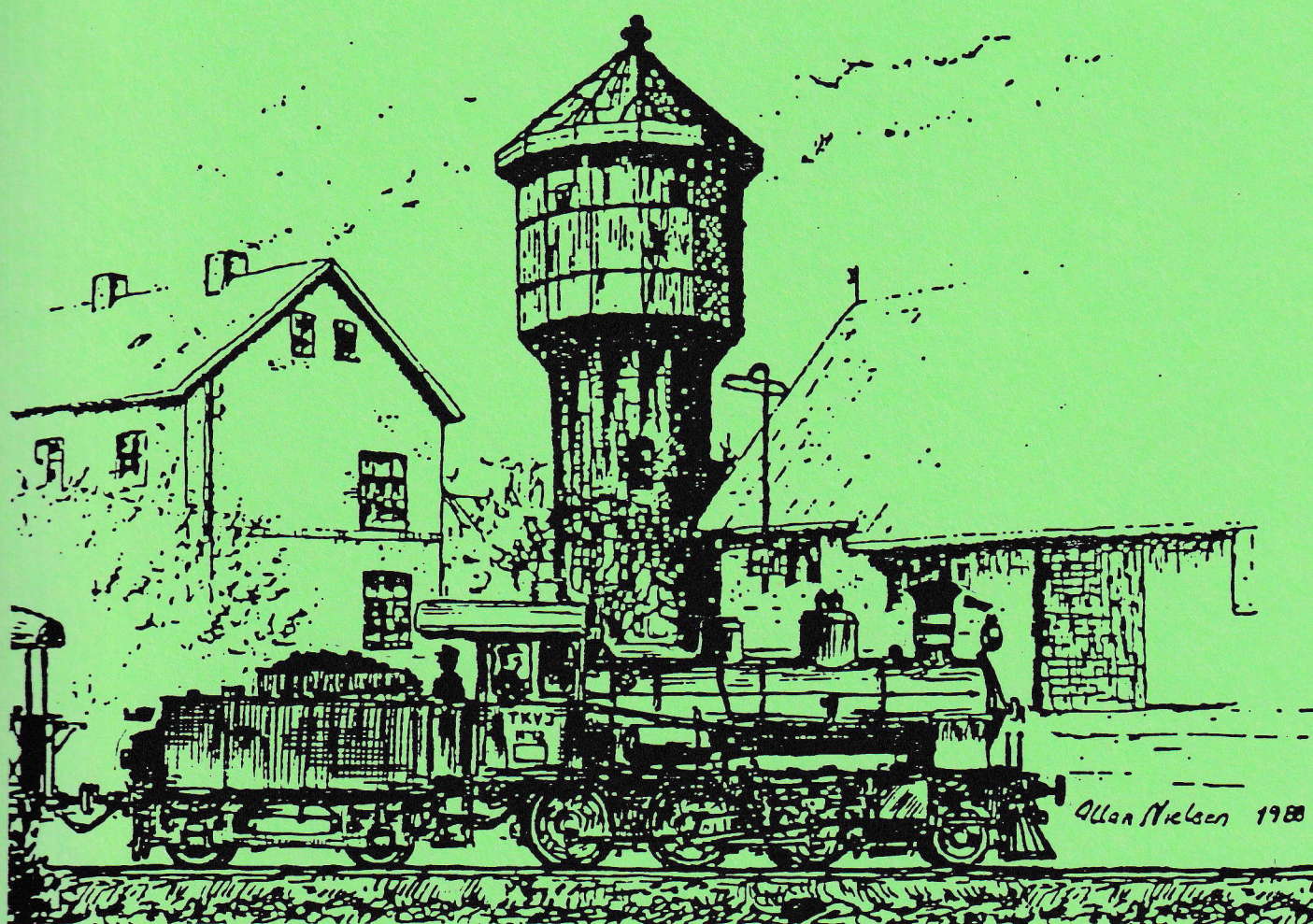

OPTIMISTEN

MIDTDJURS

Nyt og gammelt for pensionister og efterlønsmodtagere i Midtdjurs kommune

8. ÅRGANG ■ 1994 ■ NR. 4

SPONSORER

Brunmosevejens Kiosk, Pindstrup
F.Baatrup-Pedersen, Kolind
Den Danske Bank, Kolind
Djurslands Bank, Ryomgård afdeling
Freka Tryk, Kolind
Kolind Dyr lægerne & Kolind Dyreklinik
M.Gaarsted, Kolind Trikotageforretning
Nimtofte-Tøstrup Husmoderkreds - Aftenskolen
Møllers K-Marked, Kolind
Kolind Tapet- & Farvehandel
Vognmand Jørgen Kruse, Pindstrup
Læge E.Wraae, Ryomgård
Læge Jørgen Zederkof, Ryomgård
Læge P.Kraunsoe, Nimtofte
Læge Ole Møller Jensen, Kolind
Læge Thorkild Boa, Kolind
Arne Nielsen, Nimtofte
C.H.Juhl Olsen, Nimtofte
Margrethe og Johs.F la Cours Fond
Kolind Pensionistforening
Marie Magdalene-Koed Pensionistforening
Pindstrup og Omegns Pensionistforening
Keiser Sko, Kolind
Frisør H.H.Schmidt, Kolind

Artikler og lignende, som ønskes optaget i næste nummer af OPTIMISTEN, bedes sendt til H.Lindeberg Madsen, Marienhoffvej 9, 8550 Ryomgård, **senest 11. januar 1995.**

Optimisten Midtdjurs

Selvejende blad
Bugtrupvej 16 . 8560 Kolind
Udkommer 4 gange årligt

Ansvarshavende redaktion

J.Sejer, Toftevej 15,
Pindstrup, 8550 Ryomgård,
tlf. 86 39 61 95
H.Lindeberg Madsen,
Marienhoffvej 9,
8550 Ryomgård, tlf.86 39 41 96

Bestyrelse

Christian Andersen, formand,
Vestergade 102, 8550 Ryomgård
tlf. 86 39 43 23
Christa Rasmussen, kasserer,
Kirkevej 14, Pindstrup,
8550 Ryomgård, tlf.86 39 60 76
J.Sejer
H.Lindeberg Madsen
Johannes Rasmussen
Svend Andersen
Gudrun Thomsen

Suppleanter

Aage Jensen
Laurids Kristensen
Bodil Holmark

Revision

Henning Eriksen
Ruth Lindeberg Madsen

Faste medarbejdere:

Ruth Lindeberg Madsen
Gudrun Thomsen
Bodil Holmark
Carl Clausen
Christa Rasmussen
Johannes Rasmussen
Aage Kjær Andersen
Svend Andersen
Aage Jensen
Karla Larsen
Laurids Kristensen
Ruth Kirkegaard
Lilly Hougaard
Ebba Bøje

Forside: Det gamle vandtårn
i Ryomgård

Oplag: 1550 eksp.

Tryk: Freka Offset/
Ryomgård Bogtryk

Tiden går hurtigt -

Efter en lang og dejlig sommer, som vi nød i fulde drag, og derefter en periode, hvor regnen vältede ned, er vi nået til efteråret og nærmer os afslutningen på året 1994.

Tiden går hurtigt, så man forstår næppe, at nærværende nr. af "Optimisten" er det sidste i ottende årgang.

Nå, men meget er jo også ændret siden. Herhjemme lever vi jo nogenlunde i fred, mens krig og ufred på alle måder raser en stor del af den øvrige verden.

Dog føler vi da også her en del af det, vi kalder et tilbageskridt i vort ellers pæne miljø.

Kriminalitet på alle områder indenfor alle aldre og samfundslag er jo blevet en almindelig foreteelse, men sådan skal det nok være, det kaldes jo nok for "udvikling".

Det er jo bare vi ældre, der ikke følger med i dette - for os at se - etiske tilbageskridt.

Et folketingsvalg har vi også haft at muntre os lidt over, da det jo næsten mere er blevet en useriøs underholdning.

Den uhyggelige færekatastrofe hos vore nordlige naboer satte jo også sind og tanker i bevægelse om end lidt på en anden måde. Her er et bevis for vor lidenhed over for de stærke naturkræfter.

Vi mennesker tror, at vi, ved at gøre alt større, stærkere, hurtigere og sikrere, kan modstå og forhindre ulykker, men endnu har vi måttet erkende, at det ikke altid holder stik.

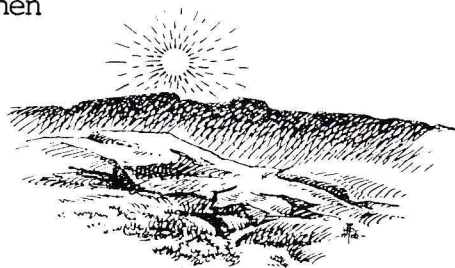
Det går nu mod jul og årets udgang. Vi vil derfor herfra bringe en tak til alle, som har bidraget til, at alt indenfor "Optimisten" har gået upåklageligt.

Tak til indsendere af stof, tak til medarbejdere, til annoncører og sponsorer.

Vi ønsker alt godt fremover for "Optimisten" og dens læsere.

God jul.

Redaktionen

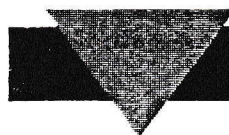

Vognmand Uffe Vinter

Højsletvej 11 · 8560 Kolind

Tlf. 86 39 20 96 - Biltlf. 30 81 69 96

*Støt vore
annoncører og
sponsorer
- de støtter os*

IMERCO

KOLIND ISENKRAM
8560 KOLIND

Boligbørsen - Kolind

v/N. P. Rasmussen · Tlf. 86 39 28 88

Kolind Midtpunkt 7 · 8560 Kolind

Kolind Døgnbutik & Grill

Bredgade 26 - 8560 Kolind

Telefon 86 39 16 53

Drasbeks Hotel

Telefon 86 39 10 34 · 8560 Kolind

Revisionsfirmaet Bo Hansen ApS

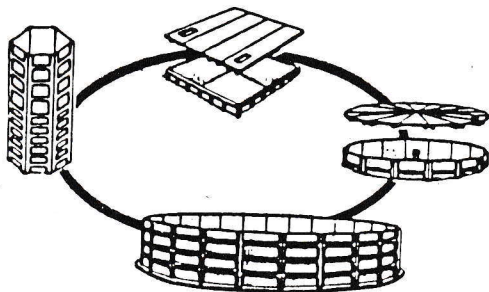
Registreret revisor FRR Tommy Larsen HDR
Støvbogaard, Nødagervej 33, Kolind
Tlf. 86 39 23 00 · Fax. 86 39 23 02

Kolind Bog&idé

Bredgade 20 · 8560 Kolind
Telefon 86 39 20 77

Miljø-program

Beton-element-tanke til mange formål

PERSTRUP

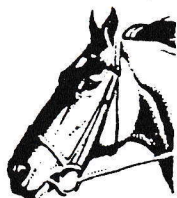
EUROC

VEST: 86 36 32 00

Kringlen 4-8, 8560 Kolind
(salg og produktion)

ØST: 53 72 65 70

Toldbodgade 17, Næstved
(salg)

*Vi er altid
et hestehoved
foran!*

Så ring - også aften/weekend på

TELF. 86 39 21 47

86 39 24 74 - Fax 86 39 24 80

HUSK LUKKET TIRSDAG!

jonna's ejendomshandel

JONNA JUUL
SONDERGADE 8 · 8560 KOLIND

Året med min have

Tænker man tilbage i tiden, opdager man, at man egentlig gennem årene har haft mange interesser og hobbies, men en ting, der stadig har fornyet sig og mig, det er min have og mine blomster.

Året igennem sker der stadig noget. Haven og arbejdet med mine planter giver masser af glæder. Tænk bare en vinterdag som i dag at gå en tur i haven og skære et bundt grene til drivning i stuen. Forsytiaen springer ud på 8 dage i varmen. Den første erantis stak sit lille kønne ansigt op mod solen forleden, og vintergækken står og vifter med de hvide skørter. Juleroserne har jeg forlængst skåret af hver uge, og sådan er der glæde og fornyelse at hente hver dag året rundt.

Kommer der sorger og bekymringer, kender jeg ikke bedre kur end en gang havearbejde, og det giver ikke abstinenser.

Hvad er vel mere spændende end at tage planteskovlen og rode ved de nye kartofler og finde de første, og hvad smager vel bedre end dem, man selv har fremelsket.

Eller en varm sommerdag at gå ud efter en skål friske jordbær og et par friske salathoveder, for slet ikke at tænke på, hvad man hele vinteren igennem henter i fryseren, såsom bønner, ærter, hindbær og jordbær med mere.

Jeg vil nok sige, når jeg når til oktober, er jeg ved at være træt af havearbejdet, men endnu kan jeg finde et par skønne rosenknopper og binde en sød lille buket med kærlige tanker til en kær veninde eller finde blomster og grønt til at smykke de gamles grave med. Når der så ikke er mere at hente, så er det bare at spytte i næverne og få bladene revet sammen. Roser og sarte vækster dækkes af for frost og kulde. Så skal alt det grønne graves ned, og så tænker man: Atter et lykkeligt år fik du med din have og dine elskede blomster. Så går man i vinterhi og ser frem til, om man får lov til at opleve den næste vår med nye blomsterglæder.

Dagny Monefeldt

Det er nu rart med gæster

Det er nu godt at få gæster af og til, for så kommer man da ud i krogene og får øje på alle pletterne.

Når man bliver ældre, kan man godt forfalde til at synes, at hvad man ikke når i dag, når man i morgen.

Men når der skal være gæstebud, sker der noget mystisk i en husmor. En særlig mekanisme træder i funktion, uden at hun selv styrer den. Den kører bare som en computer, hvor visse taster bliver aktiveret.

For hver dag går den op i et højere gear, og pludselig er det ufatteligt, hvor meget man kan overkomme med reserver, man havde glemt var til stede. Selv den hullede husker fungerer nogenlunde, omend der er sedler overalt.

Dagen oprinder. Alt klapper. Man kan endnu!

Som tillægsgevinst behøver man ikke at gøre rent de næste dage - og madlavningen står i resternes tegn. Så det passer stadig, at hvad man sår, skal man høste.

Men - mellem os - er der heldigvis længe til næste udkald.

Kirstin

Tro og livskvalitet

Det er jo blevet moderne, at vi endelig skal sørge for at have livskvalitet. Vi vil ikke længere nøjes med bare at leve et liv, nej, det skal helst være et kvalitetsliv. Ligesom vi ikke længere vil nøjes med 5 skorter til 100 kr- nej, det skal være de dyre.

Hvad der giver livskvalitet er forskelligt fra menneske til menneske. I Magasins cafeteria i København hørte jeg engang en dame sige: "Ja, en god kop kaffe og en fed cigar, så kan livet ikke blive bedre."

Jeg var - dengang 20 år og dybt forarget. Nu er jeg ikke utilbøjelig til andet end at give damen ret. Vi skal bestemt ikke foragte de små glæder. Men mit bud er dog, at vi mere end noget andet kan hente livskvalitet i den kristne tro.

Stegt lever og alligevel.

Tro er jo, som der står i Hebræerbrevet: fast tillid til det, man håber, overbevisning om ting man ikke ser."

D.v.s. du lever i tillid, du lever i håb, du lever fast forankret i noget, som du måske ikke lige ser, men alligevel....Og derfor kan det måske nok på sin vis kan se sort ud: det regner fra en gråtung novemberhimmel, børnene skændes, og budgettet siger stegt lever de næste 4 dage. Alligevel føler du inden i dig en tillid til, at livet er noget godt. At det på en eller anden måde nok skal gå alt sammen. Og du ville såmænd ikke kunne give én dag tilbage til Vorherre, uden det ville blive med sorg.

Den tillid vokser frem af kærlighed. F.eks. betyder det uendelig meget som barn at være elsket. Det gør én mere frygtløs overfor verden: den kan bare komme an! Der er ikke på forhånd noget at være bange for. "Du er god nok", "Du er én, man kan elske"- det signal med hjemmefra er guld værd.

Og omvendt. Min far sagde altid, at de børn, der ikke elsker deres forældre, de vil også få svært ved at kunne elske siden hen. Kærlighed er jo noget underligt noget, det er det eneste, der vokser, når vi øser ud af den. Og synes vi det er svært, at elske andre mennesker - vi synes måske ikke, de har gjort sig fortjent til det,- så kan jeg godt betro jer, at langt de fleste mennesker har behov for meget mere kærlighed, end de fortjener.

Her kommer Gud ind i billedet. Han har jo givet os livet, han siger ikke: "Du kunne ligeså godt ikke have været her." Men han siger: "Jeg har en mening med dig og jeg elsker dig."

Ikke lutter sjov.

"Livet er ikke lutter dans på roser"- det kan vi godt blive enige om. Der kan være meget, der er træls, men netop kristentroen rummer muligheder og kræfter til overlevelse.

H.C.Andersen siger et sted, at "Ligesom der gennem al den engelske marines tovværk går en rød tråd, som tegn på at det tilhører kronen, sådan går der på samme måde gennem ethvert menneskes liv en usynlig tråd som tegn på, at det tilhører Gud."

Ja, tak- siger vi så, men hvordan får vi fornemmelse af denne her røde tråd? Hvordan får vi fornemmelse af livet som noget godt og Gud-givet, når alt, hvad vi måske føler indvendig, er sjælens ubodelige ensomhed?

Ja, tak- siger vi så, men hvordan får vi fornemmelse af denne her røde tråd? Hvordan får vi fornemmelse af livet som noget godt og Gud-givet, når alt, hvad vi måske føler indvendig, er sjælens ubodelige ensomhed?

Ja, den får vi ved at lytte til Guds ord igen og igen, stædigt og vedholdende. En enlig svale gør nemlig ingen sommer, og én fin åndelig oplevelse kan ikke bære et helt liv. Det er ikke nok, at det var hyggeligt henne i kirken for 4 år siden til moster Odas bryllup. Der skal kvantitet til. Der skal det at lytte til Guds ord, både når vi gider og også når vi ikke gider. For vi kan aldrig vide, måske sker der noget?

Det stærke ord.

Guds ord er nemlig noget underligt stærkt noget. Vi hører jo i Det gamle Testamente om, hvordan det kunne skabe en hel verden. Gud siger: "Der blive lys, og der blev lys!"

Og på samme måde kan Guds ord den dag idag trænge ind hos os hver især og skabe en verden af tillid, forståelse og kærlighed. Har vi lyttet til Guds ord, ja, så har vi også en ramme at sætte vores oplevelser ind i, så har vi ligesom modtagerapparatet i orden, sådan så vi kan bruge oplevelserne til noget, uden straks at bilde os ind, at nu er vi da vist ved at blive skøre, og så skynde os til lægen og købe nervepiller.

Livet er ikke lutter lagkager, men er der én ting, det i hvert fald heller ikke er, så er det banal. Det fortæller kristendommen os.

Vi er nogle gange så blaserte, men Jesus vendte sig aldrig bort med en slet skjult gaben, når han mødte mennesker, tværtimod.

For at opleve at livet har kvalitet, skal man have en stor ærbødighed både overfor selve livet og overfor andre mennesker. Man skal ikke bare tage det for en ren selvfølgelighed, men en vis taknemlighed er på sin plads: "for hvem har sagt netop du, sku' ku danse og le"?

Og så skal man økonomisere med de glæder, det rækker'os. Mange mennesker forsømmer den lille lykke, mens de forgæves venter på den store. Det lyder meget simpelt, men jeg siger det nu alligevel, for ofte ved begravelser hører vi jo bemærkningen: "Ja, og nu skulle de ellers lige til at have det så godt." Og så er det jo bare forfærdelig synd, når det så pludselig er for silde.

Nej, for at sige det ligeud: Lad være med at gå og gemme til natten og katten. Det gælder både din vrede og din misundelse og alt det gamle nag.

Og det gælder også glæden. Glæden, taknemligheden og livet skal heller ikke først slippes løs engang. Engang, når jeg lige er omkring det næste hjørne og den næste forhindring. Nej, for det er jo så rigtigt som i den gammel slager: "At livet er så kort, og det ku' hælde, du kom for sent, for sent til livets ende."

Kom ikke for sent: glæd dig ved livet og Guds kærlighed endnu i dag.

Anne Kirstine Dahm
sognepræst

H. K. Bach og Søn Ryomgård ApS

Murermester
Aut. kloakmester

Hasselvej 10

86 39 45 14 . 86 39 41 33

Ryomgaard

Tømmerforretning

v/ Martin Sørensen . Industrivej 3

- Villæer og rækkehuse
- Døre - Vinduer - Nyt thermoglas
- Glarmesterarbejde
- Hurtig levering

TLF. 86 39 46 65

Biltelefon 30 86 46 65

FwP-Service

v. Karen & Frede W. Pedersen

Ballevej 18, Koed - 8560 Kolind

Tlf. 86 39 20 14 - Biltlf. 30 81 14 14

RYOMGAARD AUTO-SERVICE

Vagn Aa. Hald

Nørregade 1

8550 Ryomgård

Telefon 86 39 42 10

CYKLER - KNALLERTER
MOTORSAVE
PLÆNEKLIPPERE - FRÆSERE

**POUL
BØJSTRUP**

TLF. 86 39 41 77

**B. O. VONSILD
TRÆINDUSTRI A/S**

Industrivej 15 - 17

TLF. 86 39 46 88

Slotsgade 1 8550 Ryomgård
Telefon 86 39 40 90

Potteplanter & Buketter
Vinterkrans,
Kors, Puder m. m.
Hver tirsdag kl. 14-17
på parkeringspladsen

Den friske torvehandler - INA

**RYOMGÅRD
BAGERI**

v/ Margit & Preben
Jernbanegade 17

Tlf. 86 39 40 17

Vestergade 52

Tlf. 86 39 41 00

(Lukket tirsdag)

**RYOMGÅRD
OLIEFYRSERVICE**

Salg og reparation
af oliefyre

v/ elektriker

BØRGE SOMMER

Vibevej 15 B

Tlf. 86 39 41 05

HOLM-P

Tlf. 86 39 43 00

Ryomgaard

BUTIK

FOTO
LÆDER
LEGETØJ
BLADF
TOBAC

SVENSTRUP

VESTERGADE 15

8550 RYOMGÅRD

Telefon 86 39 42 78

JYSK KØKKEN SALG

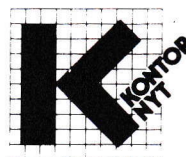
Slotsgade 18 . Ryomgård . Telefon 86 39 50 00

N.P. PEDERSEN

TØMRER- & SNEDKERFORRETNING A/S

Solbakkevej 5 - 8550 Ryomgaard

Telefon 86 39 42 75 . Biltlf. 30 86 52 75

KONTOR-NYT

Kaj Filtenborg Poulsen

Ebeltoftvej 7 . 8544 Mørke

Telefon 86 37 77 22

FODPLEJER & ZONETERAPEUT

MARTHA ÆRØ

Østergade 16 . Ryomgård . Telefon 86 39 51 46

Træffes bedst kl. 8.00-9.00 - Udebehandling efter aftale

SID MIDTDJURS AFDELING

Nygade 6

8550 Ryomgård

Tlf. 86 39 44 00

Lev livet godt i dag

Den ene akademiker efter den anden prøver at definere, hvad livskvalitet er. Fra mange synsvinkler anskues dette spørgsmål, denne gåde.

Hvorfor hører vi ikke noget fra teologerne og filosofferne - ja, fra et livsglad, tilfreds almindelig menneske? Så nu vover jeg, som gammel sygeplejerske, hustru, mor (55 år) med de nederlag, sorger, kriser, erfaringer og glæder det har givet - et udspil!

Livskvalitet er ikke nødvendigvis et spørgsmål om, hvorvidt man er syg eller rask. Rig eller fattig. Dit eget jeg bestemmer/vælger på et tidspunkt i dig, hvorvidt du ved egen kraft vil se det lyse eller det mørke i livet.

Et menneske med historie og religion ved, at livet er glæder og lidelser i skøn forening. Hvis mennesket opførte sig hæderligt og kærligt og havde en tro, ville det kunne klare alle kriser og komme stærkere og klogere gennem livet - til glæde for sig selv og andre.

Som Sjostakovitj sagde: "Alt dunkelt og skændigt vil forsvinde - alt smukt og godt vil triumfere".
Gid det var så vel.

Men egoisme, frygt og bekymringer overskygger vor evne til at give den anden en god dag. Overvinder vi alt det, kunne vi være til glæde for os selv og andre.

Døden står som en rædsel for mange.
Slap af!

Tænk, hvis vi ikke kunne komme herfra?
Tænk, hvis vi var dømt til at blive her på jorden til evig tid - med vore trætte, gamle kroppe og tanker?

Lev livet godt i dag! Til glæde for dig selv og andre - og du vil have livskvalitet.

Inge Steenberg
Kolind

Skyggen og lyset er godt fordelt,
men menneskets syn er kort.
Vi glemmer at tage lyset med,
hvor skyggen synes for kort.
H.V.Kaalund

Om bøger

For nogen tid siden var der en udsendelse i TV om Rachel og Israel Rachlin. Den fik mig til at genopfriske de tre bøger, de har skrevet, og som har været en oplevelse for mig at læse.

"16 år i Sibirien" udkom i 1982. I den fortæller Rachel og Israel om deres deportation fra Litauen i 1941 og om 16 år i Sibirien. Den giver et indtryk af det kommunistiske styre, men forfatterne er aldrig fordømmende eller negative. De prøver at få så god en tilværelse som muligt, og deres livsholdning er så positiv og deres indbyrdes forhold så godt, at det kan bære gennem alle trængslerne.

I 1987 udkom "Skæbner i Sibirien", der fortæller om såvel menige russere som deporteredes skæbner, og mange mennesker kom de meget tæt på under de umenneskelige forhold.

I 1992 kom "Fortællinger fra vores liv", hvor der tillige fortælles om deres 35 år i Danmark. Igen om deres store foredragsvirksomhed har de fået mange venner og kendskab til hele landet, det fortæller de om i denne sidste bog, ligesom de fortæller træk fra barne- og ungdomsårene, så man får et samlet indtryk af deres liv.

Man får igennem bøgerne kendskab til et historisk forløb, herunder Stalintiden, men de er også en barsk rejsebeskrivelse, og ikke mindst er det fortællinger om en families trængsler og sammenhold og evne til at overleve.

Ebba Boje

PINDSTRUP PLUS

NÆRINGSBERIGET
SPHAGNUM
TIL JORDFORBEDRING
OG PLANTNING!

Som voksemedium i
hobbydrivhuset, plante-
kummer og altankasser.

**PINDSTRUP
MOSEBRUG**

KOLIND
AUTOVÆRKSTED

**FINN
JOHANSEN**

Mårupvej 27 · 8560 Kolind
86 39 12 11

Salon Gitte

Nødagervej 103
Pederstrup
8560 Kolind
Telefon 86 36 31 81

NISSAN I KOLIND
H.H. JØRGENSEN

Bugtrupvej 26 · 8560 Kolind
Tlf. 86391031 · Fax 86391734
Personbiler udlejes u.fører

LOSINI

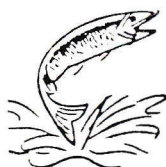
Deres M/K Friser
ÅBEN ALLE HVERDAGE
86 39 11 41
KOLIND MIDTPUNKT 5

Cykler & Knallerter

BACH ANDERSENS EFTF.

Eigil Rasmussen
Søndergade 4 · 8560 Kolind
Tlf. 86 39 10 15

PREBENS FISK

Årstidens fisk
- fersk og røget

Telefon 86 31 70 87
Søndermarken 7
Fjellerup
8585 Glesborg

TP

**Tømremester
Peter Høegh**

Højsletvej 12 · 8560 Kolind
Tlf. 86 39 21 77 · Biltlf. 30 25 05 47
Bank: Den danske Bank
Giro: 9 05 91 56

ES mode

Bredgade 10 · 8560 Kolind · Telefon 86 39 10 26
Alt i DAMEBEKLÆDNING

nymann autoparts a/s
KOLIND · TLF. 86 39 14 44

**Kolind
el-service aps**

- en god forbindelse..... Tlf. 86 39 12 00

Alex Mogensen
Bredgade 24
8560 Kolind

M. Nielsen & Sønner

AUTO- og MASKINFORRETNING

8560 KOLIND · TLF. 86 39 12 77

B O L I G H U S E T

KEISER

VESTERÅGADE 3 · 8560 KOLIND · TLF. 86 39 10 97

Kaj Wittorff Tømrer- og snedkermester

Nødagervej 46 · tlf. 86 39 13 04
Nødager · 8560 Kolind

Lidt om "Optimisten Midtdjurs"

Nærværende nummer af "Optimisten" Midtdjurs er så det sidste i året, der nu snart er gået.

Vi synes derfor, det kunne være på sin plads efter otte års udgivelse af bladet at fremkomme med en lille drøftelse af dette foretagende.

Forarbejdet med denne opgave gav selvfølgelig mange vanskeligheder at overvinde, da vi jo næsten alle, som påtog os dette, var uerfarne på dette område, men lyst, ildhu og godt samarbejde bevirkede, at alt blev overvundet, så første nummer af bladet udkom i januar 1987.

Den største og glædeligste overraskelse var dog nok, da vi under besøg hos hele kommunens forretningsdrivende og håndværkere, for eventuel annoncetegning og sponsering, erfarede en velvilje helt over vor forventning, så finansiering af bladet dengang og siden ikke har voldt problemer.

Vi har siden fået både ris og ros, dog heldigvis mest af det sidste.

Spørgsmålet, vi derfor nu vil stille til os selv, er dette: Har denne opgave, vi der påtog os, været tilfredsstillende, og er dette organ blevet, hvad vi havde påtænkt og forventet? Dertil må vi svare: "Måske ikke helt"!

Angående omfang og udformning finder vi, det fremtræder som et meget smukt blad, som vi nok kan være lidt stolte af. Men "Optimisten" kan jo af gode grunde hverken være et nyhedsbringende eller decideret underholdningsorgan.

Vi havde jo nærmest beregnet det som en form for kontakt eller fjernbekendtskab for hele kommunens ældre og specielt de af dem, som ikke kan benytte nærkontakten i vore dertil beregnede centre.

Derfor skulle denne artikel være en henstilling til bladets modtagere om at være os lidt mere behjælpelig med stof af den art, som vi heldigvis har fået en del af - og tak for det!

Men da der skal en hel del til for at bevare bladets omfang og sidetal, må vi undertiden selv finde og anbringe stof, som egentlig ikke hører hjemme i "Optimisten" eller måske har været anvendt andensteds.

Derfor kære læsere: Bladet er jeres! Så henvend jer her, når I har noget på hjerte, som det kan interessere andre

at høre, barndoms- og ungdomsoplevelser, ældre småhistorier eller viser. Hvordan I oplever nutiden.

Referater af hvad der foregår i vore centre.

Kritik eller ros af kommunens ældrefor-sorg.

Rejser eller muntre oplevelser - ja, alt af både morsomt og seriøst.

Vi modtager og redigerer alt.

Vi vil gerne bevare "Optimisten" som et pænt kulturelt og seriøst blad.

Derfor håber vi vore læsere vil overveje denne henvendelse.

Med hilsen
Redaktionen

Vinterhi ? - Nej ikke her...

Så er vi på vej ind i vintermånederne. I Midtdjurs Kommune er der stor aktivitet på centrene Jættegården og Vikingegården samt i Pindstrup Vikingeklubhus og på skolen i Nimtofte.

I Midtdjurs Kommune går de ældre ikke i vinterhi, de går i spidsen for et aktivt liv, hvilket kan ses af programmet andet sted i bladet.

Lilleskole for voksne har et hold igang i Pindstrup med afspændingsgymnastik. Dette foregår i Pindstrup Skoles musiklokale.

Gruppen for yngre pensionister på Jættegården mødes hver 14. dag. Næste gang har vi besluttet at forme bivoksplader til lys, som fint kan bruges til jul.

Hvis der er brug for råd og vejledning i hjemmet, kan undertegnede kontaktes på tlf.nr. 86 39 14 22 lokal 261, og der kan aftales hjemmebesøg.

Berthe Christensen
socialrådgiver

Erindringsglimt fra min barndom og ungdom på Mols

Jeg er døbt Gertrud, og det var det første, der skete i mit liv, da jeg blev født svagelig; men det er selvfølgelig noget, jeg har fået fortalt. Ligeledes at mine forældre ikke kunne finde på et navn i en fart; men jeg havde en klog oldefar, og dengang i 1920 havde man en gammel almanak, hvor hver dag i året havde et navn. Så sagde min oldefar: "Vi kigger lige i almanakken", og jeg fik navn efter den dag, jeg blev født.

Jeg var heller ikke ret gammel, før jeg blev klar over, at jeg var oldefars kæledægge.

Jeg var den ældste af søskendeflokken, som kom hurtigt efter hinanden, altså så hurtigt som naturen tillod.

Min far var vokset op hos mine oldeforældre. Han kendte ikke nogen far, selv om der selvfølgelig måtte have været en sådan. Da min far var konfirmeret, blev han sendt i gartnerlære i nærheden af København. Senere kom han til København for at aftjene sin værnepligt - det var under første verdenskrig. Der traf han min mor, som var sjæl-lænder.

Min forældre blev gift i 1918 og overtog da min oldefars lille ejendom på 3-4 tdr. land, som min far straks begyndte at lave om til gartneri, det bav jo arbejde til flere mennesker.

Jeg nusker, at vi første tre børn havde en fremmed barnepige; men da jeg var fire eller fem år måtte jeg begynde at hjælpe min mor med at passe de mindre søskende, og ikke mindst hjælpe hende med at lave mad så godt jeg kunne, og ligeledes tørre støv af. Selv om dervar lavt til loftet, måtte jeg slæbe en stol med for at nå billederne på væggene - Vi havde også en telefon, altså én, som hang på væggen. Vi havde nr. 50, det var jo nemt at huske - en himmelvid forskel fra i dag.

Jeg ville ellers hellere have været en dreng. Når jeg synes, det blev for broget, klatrede jeg op i et højt træ og gemte mig. Jeg troede ikke, at nogen vidste det, men mange år senere afslørede min far, at han vidste det.

Med skolen gik det meget godt. Selv om jeg var for doven til at læse lektier derhjemme, fik jeg alligevel en pæn eksamenskarakter.

Det år, jeg var 10 år, skete der flere ting, som vendte noget om på tilværelsen derhjemme: Først på sommeren brændte vores hus. Årsagen var selvantændelse i en lastbil, som min far havde på det tidspunkt. Tidligt om morgene blev vi vækket

af høje knald, det var taget over garagen, som eksploderede. - Stuehuset var stråetækt, så det brændte hurtigt ned; men vi kom da helskindede ud allesammen.

Vi havde ikke noget at bo i, så vi flyttede ind i et af drivhusene. Det var både sjovt og nemt, vi behøvede jo ikke at vaske gulve, det kunne blive pænt med en rive.

Det var sommer, og min far inddelte rummene med papirvægge ligesom kineserne, eller er det japanerne. Alt imens blev det nye hus bygget, så vi kunne flytte ind inden vinteren.

Men nu var min oldefar træt af at leve længere, så han gik i seng, og der blev han, til han ret hurtigt sov ind i døden, stille og roligt, mæt af dage 83 år gammel. Jeg sad tilfældigvis alene hos ham, da han døde - stille sov han ind. Det var mit første møde med døden. Jeg følte kun, at det var smukt, selv om jeg kom til at savne ham.

Senere har jeg mødt døden flere gange, hvor det var knapt så smukt. Jeg havde bl.a. en søster på 23 år, der blev ramt af en vildfarende tysk kugle i marts 1945, det døde hun af. Da jeg var 18 år, var jeg selv tæt på at dø af lungebetændelse - der var jo ikke udviklet antibiotika dengang; men jeg slap da levende over det, som læserne selv kan regne ud.

Tilbage til barndommen. Fra jeg var 11 år og de næste 3 år husker jeg kun som arbejde og atter arbejde, både ude og inde derhjemme. Jeg må dog have med, at jeg midt i 20'erne tit var med far på torvet i Århus med grønsager. Han havde dengang en ældre varevogn med lad. Ih, hvor jeg nød turene frem og tilbage Vrinner's-Århus. Jeg havde tidligt øje for den smukke natur rundt langs Kaløvig, og det gav mig en stærk lyst til at lære at male billeder, hvilket jeg også langt senere kom til.

Som 14-årig skulle jeg prøve at tjene hos fremmede. Jeg syntes ikke, der var mere at lave end derhjemme; men atmosfæren var jo en helt anden - klasseforskellene var tydeligere dengang, især hos landmænd. Der var næsten ikke noget, der hed fritid, det kunne højst blive til hver anden søndag eftermiddag, når opvasken var klar.

Jeg blev der det år, jeg var fæstet til, så fik min søster pladsen efter mig. På den tid kom der en lov om, at tjenestefolk også skulle have ferie. Min søster var mere frimodig, end jeg var. Hun var så fræk, at hun spurgte, om hun kunne få fri én eller

to dage midt i en uge. Madmor blev så hysterisk, at hun besvimede og måtte gå i seng. Jeg husker ikke, om hun, altså min søster, fik den fridag.

Det blev jo efterhånden også vanskeligt for både bønder og andre at få tjenestepiger dengang, for da begyndte det jo med mere fabriksarbejde, og de arbejder i hvert fald ikke om søndagen.

Så blev der lavet en lov om, at piger, som ville tage på husholdningsskole, kunne få opholdet betalt af staten på betingelse af, at de efter et skoleophold på 5 måneder, tog plads i huset, som det hed. Min far syntes, det var noget for mig, jeg var jo en pige.

Nå, men sådan blev det, fars ord var jo lov. Det blev også en dejlig tid, de 5 måneder på Ry Husholdningsskole. Vi var 70 piger på holdet, og der var et godt kammeratskab mellem os. Bagefter fik jeg plads på Ry Nørskov slot. Det var noget helt andet, end jeg havde kendt før. Vi var 2 piger i køkkenet samt tre stuepiger, som skulle sørge for et herskab på to personer, og de var bestemt ikke fordringsfulde, så vi piger følte os næsten som luksusdyr.

Men det blev kun til 5 måneder på det sted. Jeg var blevet forlovet året før, og nu gik jeg så hen og blev gravid og måtte så rejse hjem til mine forældre. Samme dag skulle min kæreste møde som soldat - det var 1. september 1939 - den dag 2. verdenskrig brød ud. Vi blev gift, og jeg måtte så blive hjemme hos mine forældre, mens vi afvendte min mands hjemkomst. Det skete sidst i april 1940, efter at tyskerne havde besat vores land.

Jeg havde født en lille pige i marts, så nu var vi en lille familie, der skulle til at starte et hjem op; men da det også var svært at finde noget at bo i dengang, måtte vi finde et arbejde, hvor der var bolig til. Min mand havde før arbejdet som fodermester, så det lå lige for, at vi fandt et sådant arbejde, hvor vi begge kunne gå ind og klare, hvad der hørte til.

Vi fik et dejligt arbejde på en større gård i Knebel med et kønt lille hus til; men som de fleste på vores alder nok husker, var det strenge vintre under krigen: vandspanden bundfrossen ved siden af kakkelovnen, natpotten ligeså under sengen, dynen frøs fast til næsen. Så var det rart at komme ud i den lune kostald om morgenen. Brændsel måtte vi selv skaffe ved at hente trærødder oppe i skoven; men de varmede godt og det mere end én gang, som vi siger.

Vi var glade for at være der; men så var skæbnen ude igen. Min mand blev atter indkaldt til mi-

litæret i efteråret 42, og vi måtte flytte igen, men var så heldige at få en lejlighed i nærheden af mine forældre.

Jeg var også gravid igen, så det var rart at have min mor i nærheden, nu da jeg var alene med et barn. Det var jeg ikke længere end til sidst i november, da fødte jeg mit næste og sidste barn - en pige igen; men det var helt i orden.

Den vinter frøs vi igen. Kommunen skulle holde mig med brændsel bl.a. - mrn det brændsel, jeg fik, var våde tørv, som tilligemed var frosne, så jeg kunne ikke få det så varmt, at jeg kunne bade børnene.

Men vinteren fik da ende, og min mand kom hjem igen til maj. Nu skulle vi så igen finde noget at leve af. Min mand fik tilbudt, at han kunne rejse til Tyskland, der var der arbejde nok, enten i kulminer eller på våbenfabrikker; men han brød sig jo ikke om at rejse fra sin lille familie igen.

Vi var så heldige at finde arbejde på Rolsøgård, også med bolig til. Min mand skulle passe travheste, som var opstaldet der. Det var slsgtermester Ovesen fra Århus, som ejede dem; ligeledes ejede han gården dengang.

Det var lige noget for min mand, han har altid været god til dyr. Jeg skulle så holde karlekamrene rene. Der havde vi en god tid. Vi mærkede ikke meget til besættelsen i de tre år.

Anton Ovesen, som var vores arbejdsgiver, boede jo mest i Århus, der havde han en stor slagterforretning i Guldsmædgade. På et tidspunkt blev den sammen med andre forretninger i gaden sprængt i luften af Shalburgfolkene. - Ikke mere om krigen, den er der skrevet så meget om.

Vores ældste pige var ca. 4 år, da hun begyndte at trave de 3-4 km ind til Vrinners for at besøge sin bedstemor. Det gjorde hun jævnligt. Når hun ind til Højgården, kunne hun se Tuthuset, som hun kaldte Vrinners kirke. På Højgården var der kalkuner, som ville nappe hende; men det skulle nu ikke afholde hende fra at besøge bedstemor og bedstefar. Så hentede vi hende om aftenen.

Så blev det 1945, og freden kom. Nu er jeg så 74 år, og deraf kan sluttes, at jeg har oplevet en hel del siden; men derom en anden gang, måske.

Gertrud

Når du er træt, når du er ked
af verden og dens smålighed,
da skynd dig fra den trange mur
ud i Guds mægtige natur.

H.V.Kaalund

FERIE REJSER
I INDLAND og UDLAND
SPECIALIST I PESIONIST- & GRUPPEREJSER
samt FIRMA- & SPORTSREJSER

de graa busser

INDUSTRIVEJ 11, 8550 RYOMGÅRD
 TLF. 86 39 43 66 . GIRO 3 00 28 10

*Støt vore annoncører
 og sponsorer
 - de støtter os*

Ryomgård
RINGPARKENS
CAFÉ

er åben tirsdag,
 onsdag og torsdag
 kl. 9.00 til 16.00

mj møller jensen
 ure optik guld sølv
 8550 ryomgård
 tlf. 86 39 41 19

 Bikuben
 Ryomgård afd.
 Tlf. 86 39 49 44

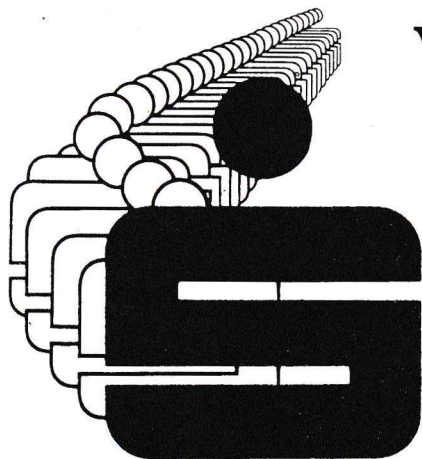
*Støt vore annoncører
 og sponsorer
 - de støtter os*

Revisionsfirmaet
Tange & Lassen

RANDERS
 Gudenå Centret
 8900 Randers
 Tlf.: 86 40 50 60

RYOMGÅRD
 Vestergade 12
 8550 Ryomgård
 Tlf.: 86 39 49 99

HADSTEN
 Nørregade 1
 8370 Hadsten
 Tlf.: 86 98 34 55

Velkommen i

**Ryomgaard og Omegns
 Sparekasse**

- vi er også optimister! Til gavn for
 kunderne. - Styrk det lokale penge-
 institut. Bliv garant i Sparekassen

**Ryomgård
 Maskinsnedkeri**

Reparationer indenfor
 tømrer-, snedker- og
 glarmesterarbejde
 udføres

Jørgen Kjær Andersen
 Vestergade 4 . 8550 Ryomgård
 Telefon 86 39 40 35

Midtdjurs VVS
OLAF RASMUSSEN & SØN
 Nygade 11, 8550 Ryomgård, tlf. 86 39 44 60
 Storegade 79, Pindstrup, tlf. 86 39 62 00

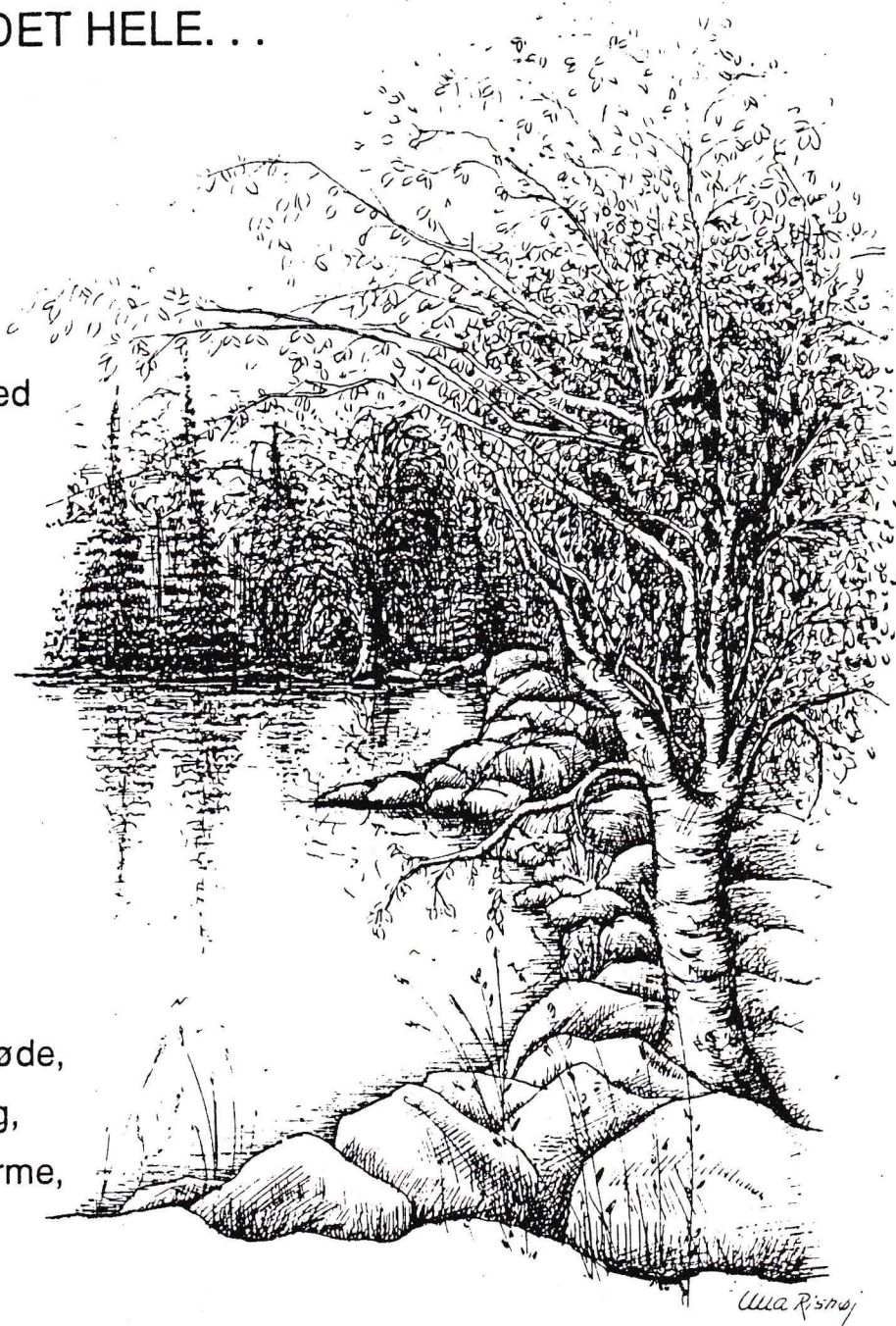
DET HÆNDER MIDT I DET HELE. . .

Det hænder midt i det hele
en plads står pludselig tom.
Man mærker et øjeblikks nærhed
af en ventet, der ikke kom.
En kollega er ikke mere.
Et ansigt, et smil, en ven,
der tog sin del af slæbet.
Nu kommer han aldrig igen.

Man ser for sig disse hænder,
en hilsen, øjne, et nik.
Vi husker. Der var så meget !
Det spørgende, søgende blik,
den aften, den morgen, det møde,
den stemme og det, der lå bag,
den fest, det venskab, den varme,
det slid for vor fælles sag.

Vi véd, det gælder os alle:
Vi har vor tid og vor tørn.
Vi fødes, vi lever, vi ældes.
Vi følges af dem, der er børn.
Men viden kan ikke forhindre
smerte ved tab af en ven.
Verden blir stadig mindre,
når ikke de kommer igen.

Kammerat, en sidste hilsen
med tak for alt det, de gav.
Vi delte sliddet og slæbet
og ofred og formede krav.
Vi véd, det sker alt for ofte
gerning og navn går i glem,
men de, der ikke er mere
er med os på vejen frem.

Ulla Rasmussen

Carl Scharnberg

Aktiviteter på Vikingegaarden

Vikingegården, Bugtrupvej 16. 8560 Kolind. tlf: 86.39.11.58.

Vikingegården er åben dagligt mellem kl. 8.30-17.00.

Aktivitetsmedarbejderen træffes **TIRSDAG** og **TORSDAG** kl. 8.30-12.30. eller efter aftale.

MANDAG: **Porcelænsmaling kl. 9.00-13.30.** Vi mødes og maler uden undervisning, men hjælper hinanden.

Tysk til rejsebrug. Såfremt der er interesse, begynder vi.

Mandagsklub. kl. 13.30-16.00. Vi mødes til div. håndarbejde over en kop kaffe m. brød. Alle er velkommen.

TIRSDAG: **Brugerrådsmøde kl. 9.30-11.30. (første tirs. i mrd.)**

Dartspil. kl. 10.00-12.00. Mød op til et par spændende timer, vi har skive, pile og regler.

Kolind Pensionistforening. kl. 14.00-17.00. Vi har 2 tirs. med Banko-spil, og 1 med kortspil. Sidste gang i 94, er tirsdag d. 20. dec.

ONSDAG: **Håndarbejde kl. 9.30-15.00.** Vi mødes i kælderen og maler porcelæn, stof og lignende.

Dartspil kl. 10.00-12.00. Mød op til et par spændende timer.

Gudstjeneste. kl. 10.00-12.00 (sidste onsdag i måneden) vi holder en "lille" Gudstjeneste, med A.K. Dahm.

"Sanglærkerne" kl. 14.00-16.00 Sangkoret, som synger alle gode sange, fra før og nu. Der er stadig plads til et par gode stemmer.

SAMSON. kl. 14.00-16.00 i Kolindhallen. Motionsforeningen for "rigtige voksne" medbring bløde sko, løstsiddende tøj og kaffe.

TORSDAG: **Bogbinding. kl. 10.00-12.00.** Kom og forny dine gamle slidte bøger, eller indbind dine forskellige fagblade. Du betaler kun for materialer.

Fællesspisning. kl. 11.00-13.00. Vi skiftes til at lave mad, og spiser sammen.

Porcelænsmaling kl. 10.00-13.00. (U. Terpentin) Vi maler uden lærer, men hjælper hinanden.

Kolind Omsorgsklub. kl. 14.00-17.00. Vi holder foredrag hver 2. den torsdag, og hyggeeftermiddag den næste. Alle er velkommen.

FREDAG: **Hørevejledning kl. 9.30-10.30.** Hørevejleder Pia Lindberg, træffes på tlf: 86.39.11.58. eller personligt.

Socialrådgiveren træffes. kl. 10.00-11.00. (Første fredag i mrd.) Berthe Christensen træffes personligt.

Seniordans kl. 13.30-15.30. i IFM's Klubhus Ryomgård.

Seniordans er en lettere form for folkedans, uden skarpe sving eller hop. Du behøver ikke fast partner.

Husk, det er gratis at benytte Vikingegårdens faciliteter. Der findes meget godt værktøj osv. på værkstedet.

Har du ønsker, idéer, kritik eller ros, så kontakt dit brugerråd.

Aktiviteter på Jættegaarden

Jættegården, Vestergade 55. 8550 Ryomgård. Tlf: 86.39.40.87.
Jættegården er åben dagligt, mellem kl. 8.30-17.00.
Aktivitetsmedarbejderen træffes **MANDAG** og **ONSDAG** kl. 8.30-12.30.
eller efter aftale.

- MANDAG:** Porcelænsmaling kl. 9.30-12.15. Undervisning v/Jonna Christensen.
Brugerrådsmøde kl. 9.30-11.30. (Første mandag i mrd.)
Seniordans kl. 13.30-15.30. Vi har plads til flere på dette hold.
YPS. kl. 14.00-16.00. Yngre pensionister mødes. **2. mandag.**
Hørevejledning. kl. 12.00-13.00. Hørevejrl. træffes.
- TIRSDAG:** Aktivitetsdag kl. 9.30-15.00. Vi mødes og maler stof, klipper og klister, strikker, hækler, osv. Vi spiller også DART, Mellem kl. 10.00-12.00.
Filmklubben. kl. 13.45-16.00. Første tirsdag i mrd.
Vi har et flot program af gode danske film. Pris for 3 film er kun 60.kr. Første gang efter jul, er d. 3. jan.
- ONSDAG:** Daghjemsgruppen kl. 9.00-13.00.
Fællesspisning kl. 11.30-12.30. Vi har desværre ikke plads til flere pt.
Blomsterbinding kl. 13.30-16.00. Alt optaget!
SAMSON kl. 14.00-16.00 i Kolindhallen. Vi mødes til motion, du deltager kun til det, du kan magte.
- TORSDAG:** Porcelænsmaling kl. 9.30-12.15. Undervisning v/Jonna Christensen.
"Sidde-Gymnastik" kl. 10.00-11.30. Nyhed, her er sidde-gymnastik som er en "lettere" form for motion, hvor vi arbejder hele kroppen igennem, under hyggelige former.
Omsorgsklubben kl. 13.00-16.00. Vi mødes og spiller kort, strikker, snakker og hygger os sammen. Alle er velkommen.
Pårørende Gruppen. kl. 14.00-16.00. Pårørende til Senildemente mødes og snakker. Der er en sygeplejerske til stede. (sidste torsdag i mrd.)
- FREDAG:** Seniordans kl. 13.30-15.30. i IFM's Klubhus Marienhoffvej, Ryomgård. Seniordans er en "lettere" form for folkedans.

Husk det er gratis at benytte Jættegårdens faciliteter, Vi har et meget fint værksted, med mange gode maskiner.
Har du idéer til aktiviteter er vi parate til at finde en tid, og lokaler. Kontakt dit Brugerråd.

Kursus for pårørende til halvsidig lammede

AOF arrangerer i januar 1995 et kursus for pårørende til halvsidig lammede. Det sker i samarbejde med personale fra sundhedsafdelingen i Midtdjurs kommune. - Kurset omhandler følgerne af en blodprop/hjerneblødning og strækker sig over 6 gange i perioden frem til påske. - Hold øje med annoncen i Lokalavisen Midtdjurs lige efter nytår.

" I Wien mellem blomstrende ranker"

Så fik vi atter afviklet en af de herlige - næsten traditionelle årlige udflugter med De grå Busser og med Carl Clausen som arrangør og rejseleder.

Målet denne gang var Østrig med den kulturelt berømte stad Wien, som er beliggende i et dalområde, der gennemstrømmes af "an der schönen blauen Donau".

Fredag den 12. august kl. 7.00 - efter opsamling fra hele kommunens område - startede vi turen med ca. 45 deltagere og med den velkendte og fuldtbefarende chauffør Bjørn Jensen ved rattet.

Efter turen gennem Jylland var det første stoppested som sædvanlig Flensborg, hvor vi hos Haudal forsynede os med forskelligt til opretholdelse af humør og legemsbehov på det lange stræk gennem Tyskland.

Efter et kort ophold og turens første regnsbyge gik det nu videre sydpå ad de for os snart så velkendte tyske motorveje, vel nok den kedeligste afdeling af turen, da der næsten er spærret for al udsigt til siderne. Her gælder kun én ting, nemlig fremad hurtigst muligt.

Humør og forventning må jo så ske ved opretholdelse af et muntret samvær i bussen - og det skortede det heller aldrig på.

Vi er jo på disse ture hver gang *næsten* det samme ligeværdige selskab, så tiden her udfyldes med alle former for samtaler og diskussioner fra dagligdagen, ligesom det flyger gennem bussen med muntre tilråb, ja, selv mildere skoser og ironi affyres og modtages mrd munterhed.

Historier og beretninger, sande eller opdigtede, er vor rejseleder eller chauffør mestre i at servere.

På den måde gik tiden, og inden vi knap vidste af det, var vi - efter et par stop til vederkvælgelse af legemets funktioner, nået til vort første natophold et sted i Midtjylland, hvor der ventede os et solidt måltid samt en god nattesøvn, før det efter et morgenmåltid gik videre lørdag morgen.

Men - kære meddeltagere - tro nu ikke, at denne beretning kun skal være en gentagelse af ting og navne, vi så og hørte på turen, da disse oplevelser for hver især af os jo stadig erindres, men nærmere skal være et udtryk for glæden over fællesskabet og den samhørighed, som vi som danske tydeligt føler, når vi kommer ud sammen over vore nationale grænser.

Køreturen gik nu videre over Nürnberg og Passau, og efter endnu en frokost på et hotel i Bayern, korte vi over grænsen til Østrig.

Efter den lange strækning på de næsten lukkede tyske motorveje føltes det befriende nu at kunne frydes over det skønne landskab her i de østrigske dalområder. Kun i horisonten kunne man ane nogle småbjerge.

Hen på eftermiddagen nåede vi til St. Nicola, byen og hotellet, hvor vi skulle tilbringe de næste tre nætter.

I denne forbindelse kan jeg ikke lade være med at nævne situationen, når vi ankommer til et hotel, hvor vi skal overnatte én eller flere gange.

Efter aflæsning af deltagerne med fuld bagage går det mod hotellets indgang, hvor vi stiller op i kø og spændt forventning, indtil Clausen og Bjørn, som jo har meldt vores ankomst, kommer ud med bunke nummererede nøgler til uddeling efter navneopråb.

Da der på disse hoteller som regel er flere etager med værelser, går den vilde jagt nu ad trapper eller elevatorer og lange gange for at finde frem til de os anviste værelser, hvor nøglen jo så helst skulle passe. Dernæst, efter et nødvendigt toilette, at finde frem til spisesalen i forventning om, hvad menuen består af, og hvem man fandt bordfællesskab sammen med.

Alt det hører jo med til at skabe en vis menneskelig værdi eller kolorit for den slags ture, helt ud over, hvad man ellers ser, hører og oplever af fremmede lande og disses attraktioner.

Efter en god nattesøvn og morgenkomplet steg vi atter i bussen på vej til et af de egentlige mål: kulturstaden Wien.

Den ret lange tur, der endnu ventede os, inden vi nåede dertil, blev en oplevelse af naturskønhed, skiftevis med store landbrugsarealer, småskove og søer - samt ikke mindst smukke landsbyer, det hele kranset af småbjerge ude i horisonten.

Indkørselen til Wien bebudede alle tiders oplevelse.

Det første stop for besøg var det store og prægtige kejserslot Schönbrunn, hvor vi kom med i en rundvisning, ledet af en dansktalende guide, og hvad der fandtes af fortidig storhed trodser enhver beskrivelse, bl.a. store sale, hvor kongressen dansede wienervals, malerier og buster af byens berømte komponister o.s.v.

Den store park bag slottet med en overdådighed af blomster i alle farver og med kunstklippede hække var en lang spadseretur værdig.

Da det jo var i ferieperioden og tillige søndag,

var der tusindvis af turister og besøgende af alle nationaliteter - altså en oplevelse, som næsten ikke kan beskrives.

Frokosten indtog vi på et hotel i byens centrum, kørte derefter rundt og beskuede de mange store minderige bygningsværker, bl.a. byens vartegn: den store og flotte domkirke St. Stephan, det tidligere kejserslot Hofburg, et stort bygningsværk, der nu rummer Den spanske Rideskole m.m., operaen, parlamentsbygningen, samt flere andre fornemme bygninger. Overalt statuer af de mange store komponister, som har haft tilknytning til den berømte musikby.

Fra et højdedrag i nærheden, hvor vi i bussen sneglede os op i 7-800 m højde, var der en herlig udsigt over hele byen samt en længere strækning af An der schönen blauen Donau, et syn for guder.

Besøget sluttede med en gåtur i midtbyens smågader med mange forretninger, hvorefter vi atter satte kursen tilbage til vort hotel i St. Nikolau.

Efter middagen og en god nattesøvn indledte vi mandagen med at se på de dejlige omgivelser ved hotellet. Senere på dagen blev arrangeret en sejltur på Donau.

Vi mødte op ved anløbsbroen, hvor mange mennesker i forvejen ventede på flodbådens ankomst. Da den ankom, skulle der først losses måske et par hundrede passagerer af og derefter stuvet lige så mange ombord, så der gik en anelig tid, før turen kunne påbegyndes.

Men sejlturen ad den skønne Donau var vidunderlig, og mindre blev den ikke, da skibets kaptajn mødte op i kabinen, hvor de fleste af os var forsamlede, da størstedelen af passagererne jo havde entret soldækket. - Han bød os velkommen som danske venner, titulerede Clausen som præsident og hentede omgående et par flasker whisky og bød til alle, som rakte glasset frem og iøvrigt skabte en stemning med sang og leve for både Østrig og Danmark - en tur, som vi ikke glemmer i hast.

Efter hjemkomsten til hotellet og en dejlig middag sluttede aftenen med en munter afskedsfest med musik og dans til værtens eget orkester, en hyggelig affære, hvor vi fik benene rørt - lidt på en anden måde.

Tirsdag morgen måtte vi så bryde op herfra og påbegynde næste afdeling af turen. - Vi kørte nu vestpå, og ret hurtigt begyndte de store alpebjerge at tone frem i horisonten - på grund af den varme sommer uden sne på toppen.

Vi kørte nu gennem sølandet Salzkammergut, et

område, berømt for sin skønhed: Store søer og smukke landsbyer, byer med kejsergule villaer skiftede med småbjerge og kransedes i horisonten af de høje alper.

Vi spiste frokost i byen St. Wolfgang og så restauranten "Den hvide Hest", kendt fra den danske operette "Sommer i Tyrol". - Sidst på eftermiddagen når vi frem til vort hotel i udkanten af Salzburg efter en tur gennem nogle af Østrigs smukke landskaber.

Salzburg er - ligesom Wien - en by med høj kultur indenfor musisk område, hvilket giver sig udslag i buster og statuer overalt, hvor vi færdedes i byens gader. Mange af verdens store komponister har haft deres udspring eller ophold her.

Vi så under turen gennem byen Mozarts fødehus. Den store domkirke var også en oplevelse ligesom festspilhuset, som er kendt fra "Sound of Music".

Et besøg på slottet Hohenzalsburg, som ligger i stor højde, var fra 1000-årstallet skiftende bisper og fyrsters bolig. Besøget op i denne højde foregik i en slags trappelevator, som der nok ikke findes mage til ret mange steder.

Vi sluttede af med en tur op på det 1288 m høje Gaisberg, hvor en slem tordenbyge dog ødelagde den storslåede udsigt over byen; men vi måtte så ty til en nærliggende restaurant og fik der en lille forfriskning, før vi kørte tilbage til vort hotel.

Torsdag morgen blev så tiden, vi måtte forlade Østrig efter fem oplevelsesrige dage i dette skønne land. Efter morgenmad, opbrud og afsked startede vi turen nordpå.

Inden vi nåede grænsen dog endnu et stop i en lille landsby, Obendorf, med et besøg i kirken, hvor Ingemanns smukke salme "Glade jul, dejlige jul" første gang blev spillet og sunget.

Efter at have passeret grænsen gik det hurtigt nordpå, forbi München, kun afbrudt af de nødvendige ophold til indtagelse af mad og drikke. Sidst på dagen nåede vi til vor sidste overnatning i det fremmede.

Fredag morgen: turens sidste dag. Et hotel i Nordtyskland var sidste stop for mad.

Før den danske grænse gjorde vi de sidste indkøb, og efter turen op gennem Jylland var vi hjemme sidst på dagen.

Under køreturen havde vi - foruden samværet - underholdning ved bussens fjernsyn, bl.a. af filmen "Sound of Music" samt båndoptagelser af mange af de skønne wienervalse, som vi kunne synge med på.

Fortsættes side 21

Jul på Ryomgård Realskole

De fleste mennesker har det nok sådan, at når vi nærmer os december måned, sker der noget i sinde, som bliver stærkere, jo nærmere vi kommer julehøjtiden. Minderne dukker op, og især vil man nok tænke tilbage til tiden "derhjemme hos moder engang.

Men også andre minder kommer frem, bl.a. minder om barndommens skole og juletiden der.

Jeg vr så lykkelig at gå i skole på Ryomgård Realskole hos brødrene Axel og Erik Munch.

Mange i denne kommune vil sikkert ligesom jeg med glæde tænke tilbage på skoletiden der.

Der var naturligvis også her hverdage med slid, men også mange festlige stunder og festdage. Som regel er det jo sådan, at just de glade og gode timer husker man bedst.

Sådanne dage kom hvert år, når vi passerede 1.december. Dengang blev der sunget morgensang i alle skoler i landet. Men i Ryomgård ville det være lidt svært, da eleverne kom fra et stort opland. Med Grenåbanen fra øst og vest, med Randersbanen, med Gjerrildbanen, foruden de mange, som kom cyklende langvejs fra. Derfor kunne ankomsten ofte være spredt.

Første time begyndte 9.25, og vi havde i dagens løb syv lektioner og to frikvarterer. Morgensang blev derfor sunget ca.10.30. Man kaldte det halvtolvsang, da det var for sent at kalde det morgensang og for indviklet at kalde det halvellevesang.

Men vi sang altså hver dag halvtolvsang. Som regel gode danske sange, eller ofte de såkaldte "Ryomske sange" som var skrevet af Axel Munch, skolens stifter og leder, eller af Erik Munch, dengang inspektør, senere skolebestyrer, eller af J.S.Magnussen, en dygtig, men noget særpræget lærer.

Men 1.december begyndte juletiden på skolen. Fra denne dag blev dagene festligere, og vi sang hver dag en julesang eller julesalme. Og på en eller anden måde blev vi løftet heraf, måske fordi der også foregik et eller andet, som ikke alle fik kendskab til. Erik Munch, der skrev mange sange og vers, ofte under mærket "Manden, der grubler", kunne skabe en masse mystik, som gjorde os mere end nysgerrige. Han kendte antydningens kunst og kunne fortælle "selvoplevede juleeventyr", som var mere end hårrejsende.

Lærerne havde en evne til at skabe en smittende forventningens glæde. Og mellem eleverne vidste

nogle helt bestemt, at den og den havde været på kontoret, ikke fordi der havde været noget galt, men de skulle være med i en skolekomedie til juleafslutningen. "Men du må altså ikke sige det til nogen". Så vidste mange af os, at der også i år skulle være skolekomedie.

Ganske rigtigt. Til juleafslutningen, der gerne fandt sted 22.december, var alle feststemte.

Dagen før havde vi fået instrukser af Axel Munch: "Skolen går ud fra, at alle er renvaskede og i feststemning. Og husk - drengene må have slips på! Ellers ser man jo ikke ordentlig ud".

Ja, tiderne ændrer sig!

Normalt tog vi med toget fra Mørke kl.9.00 og kom hjem kl.14.30. Men til juleafslutningen tog vi af sted med eftermiddagstoget, så festen kunne begynde kl.14. - I mine første ryomske år marcherede vi i samlet trop til hotellet, hvor vi i den store sal så en skolekomedie, der tit var skrevet af Axel Munch. Således husker jeg f.eks. "Zoologien, der blev væk", men handlingen er forlængst glemt.

Som omtalt var det som regel 8. og 9. klasses elever, der debuterede på de skrå brædder, og gerne med stor succes. Især mindes jeg med glæde opførelsen af "Genboerne" i slutningen af tyverne.

Her optrådte Jørgen Høegh, Ørsted, som Løjtnant von Buddinge. Senere har jeg set Poul Reumert i denne rolle, men i min erindring får Jørgen størsteprisen.

Jørgen er nu død, men som arkitekt kom han vidt omkring i verden. Måske vil man fra rejser til Italien huske hans storebror Ole Høegh, som også var et stort skuespillertalent.

Efter skolens ombygning 1933-34 blev festerne afholdt i den store gymnastiksal på skolen. Fra disse år husker jeg endnu et stykke "Fortidens skygger i nutidens lys". Et skuespil med mange mærkelige optrin, melodrama og sange. Det handlede om elever fra skolen, Hans og Peter, som på underlig vis kom en tur til fortiden.

1934 var min årgang blevet 9. klasse, og vi fik vor debut i "Hans Hansens svar". Handlingen foregik på Ryomgård Realskole i vort århundrede. - De to nævnte var skrevet af Axel Munch, og i mange af stykkerne indgik de "Ryomske sange".

Udover disse skolekomedier var der et stykke, som gik igen år efter år, og som var med til at skabe den rette julestemning, nemlig "Jul på Rævehøj". Her optrådte to nisser, som hvert år blev spillet af to bestemte elever, Yrsa og Willy Hald fra Ryomgård. Selv efter at de havde forladt skolen, kom de tilbage til "Rævehøj".

Efter forestillingen kom vi tilbage til skolen. Efter ombygningen samledes vi i foredragssalen, hvor vi sang skolens julesang, som ofte klinger i mit indre ved juletid:

Kom, lad os nu på børnevis
istemme Jesusbarnets pris.
Og han, som spæd i krybben lå,
vil ej vor takkesang forsmå.
Pris og ære være du, Guds søn.
Hosianna, hosianna synger vi Guds søn.

Herefter bad Axel Munch skolens duks ringe julen ind (det var før elektronikkens tid), og når dette var sket, råbte Axel Munch: "Glædelig jul". Så var det jul for os, og vi sang skolens dejlige, gamle sang: "Skal gammelt venskab være glemt og aldrig mindes mer".

Vi drog til vore hjem i herlig julestemning, fyldt med forventningens fryd over de dage, som skulle komme og med bevidstheden om en lang juleferie til 7. januar, skolens fødselsdag.

Disse minder er gode at tænke tilbage på.

Erik Munch har i følgende digt givet udtryk for, hvad vi ældre ofte føler ved juletid:

Juleklokkens kimen
i julekvældens fred
kaldte engang julens fryd
til barnesjælen ned.

Nu er barnet voksent,
og nu er håret gråt;
hvad der syntes stort engang,
det synes nu så småt.

Men når klokken kimer
nu i julekvæld
tøer de frosne kilder små
fra barnetidens væld.

Århus 1993

N. P. Bager

Foranstående artikel er første gang trykt i ROSENHOLMEREN, og den gengives her efter gensidig aftale vore blade imellem.

"I Wien mellem blomstrende ranker"

fortsat fra side 19

Denne beretning er jo kun i store træk, da en sådan tur ikke helt kan beskrives, men skal opleves.

Til slut fra deltagerne en tak til Clausen for arrangement og realisering af turen og for hjælpsomhed i alle forhold. - Ligeledes en tak til Bjørn for sikker og hensynsfuld kørsel og hjælpsomhed hele turen igennem.

Måske kan beretningen animere flere, som endnu har lidt kræfter tilovers, til at deltage i disse ture. Kniber det lidt med det mobile, er alle her klar til at hjælpe, hvor det er nødvendigt - det har ikke mindst jeg selv erfaring for, og tak for det og for samværet iøvrigt.

J.Sejer

Nyd dit liv, som om i morgen
alt skulle vandre heden!
Skån dit liv, som om du evigt
skulle nyde det hernelen!
Jens Baggesen

Tro aldrig folk og mønt for vel. -
Jeg har bemærket længe,
at pengene gør falske folk,
og folk gør falske penge.
Erik Bogh

Opvask

*Der er ingenting så stille
som en opvask fra i går.
Jeg står og ser den gennem
spindelvævet i mit hår.*

*Det store kaos droner tyst
fra æggeskal og sky.
Af askemn stiger atter op
en dag, beskidt og ny.*

*En kop med tørret kafferand
og fedtet læbestift.
Det skum, der faldt i går, har præget
glasset med sin skrift.*

*Et vakkelvornet tallerkentårn,
der stritter af bestik,
et brunt salatblad krummer sig
i dødsblik for mit blik.*

*Engang et køkken, nu en pøl,
et sejlede morads
af gryder, pander, skår og skod,
af slatter, flasker, glas.*

*Jeg står et øjeblik og ser,
at solen når derhen,
så vender jeg mig langsomt om
og går i seng igen.*

Barndoms minder

Melodi: Danmarks største kor ...

En dejlig dag kan ikke mig forynge,
men glæden bobler her ved dette bord,
og derfor vil vi alle synge,
- vi leger, vi er Danmarks største kor.

Vi synger om de gode, gamle dage,
da sommeren var ekstra lys og lang,
da vi i hestevogn kunne age,
- da frøerne i gadekæret sang.

Vi synger om, når sommertøj blev syet,
om glæden ved de hvide sommersko,
- når marmorkugleposen blev fornyet,
og puder, der blev nipsenålebo.

Vi synger om den lune sommeraften,
hvor vi med far og mor har spillet pind,
hvor fællesskabet mellem os var kraften,
der stadig tænder glæden i vort sind.

Vi synger om at vende tørv i mosen,
at mærke pligtens varme vingeslag,
om saftvand og sukkerbrød i posen,
- en pause på den varme sommerdag.

Vi synger om, da vejene var lange,
da cyklen bar os gennem al slags vejr,
hvor vi i mørket følte os lidt bange,
skønt himlen havde tændt sin stjernehær.

Vi synger om de gamle købmandsdiske
- så langt fra vore dages overflod -
hvor vi som børn kun vovede at hviske.
- En bulet bolchedåse gav dog mod.

Vi synger om, når korte dage endte,
når mørkningstimen langsomt satte ind,
en lille sang, før mor for lampen tændte,
har skabt en stemning i et barnesind.

Vi synger om de lange vaskedage,
- om gruekedel og om vaskebræt,
hvor mor i dampen måtte tørnen tage
og mærke, hvad det var at være træt.

Vi synger om, når sneen lå derude,
om kakkelovn med marieglas,
om iskrystaller på en frossen rude
- og varmedunke på en sengeplads

Men herligt var det, når vi sad derhjemme
med stegte æbler på en strikkepind,
et fingerbøl vi prøvede at gemme,
mens far i piberøg var hyllet ind.

Vi standser op - vi er her for at feste
og fejre, at vi samlet er i dag,
måske var dagene, der gik, de bedste,
men sammen vil vi hejse håbets flag.

For solen skinner stadig på vor himmel,
og ungdom slutter op om vores bord,
tilsammen er vi midt i livets vrimmel,
og synger med i Danmarks største kor.

Glæden ved at gå på efterløn

Næsten 24 år blev det til - 16 år som nattevagt på "De gamles Hjem" i Kolind, en dejlig arbejdsplads, hvor alle var glade og tilfredse - og så nedlagde man det bare.

Et lille år som daglig leder på "Vikingegården".

Knap 7 år i dagvagt på "Rønde Plejehjem".

- Og jeg skulle bare lige ud og tjene til den løse gæld, der havde hobet sig op og havde ellers ikke tid til at gå på arbejde.

Men, men, 6 hurtig voksende børn og en sandjordsgård gjorde, at jeg forblev på arbejdsmarkedet.

Da jeg altid har arbejdet med mennesker, er der ikke to dage, der er ens, og jeg har aldrig været ked af at skulle på arbejde. Kun de sidste par år var stridende, da plagede slidgigten mig.

Så kom den sidste arbejdsdag. Jeg blev 60 og gik på efterløn 1/10 93.

Tænk hvilken vidunderlig ordning! Overgive sit job til en dygtig pige - (som jeg kendte godt) - med unge friske kræfter og gå-på-mod. Det var dejlig tilfredsstillende.

En hel ny tilværelse begyndte.

Jeg var lidt bange for, hvordan det ville være at gå hjemme, om min kære mand kunne holde ud til at have mig hjemme hver dag - jeg er slem til at kommandere, siger han.

Det er nu gået rigtig fint, når jeg selv skal sige det.

Jeg har lovet ikke at give ordrer, men jeg har ikke sagt, jeg ikke har brug for hans hjælp til alle mine skøre påfund - som han og børnene stempler min foretagsomhed. Han må så gætte mine ønsker dagen lang.

Frihed - vækkeuret skal ikke ringe, vi står bare op, når vi vågner.

Hele vinteren kunne jeg opleve natten blive til dag - se sit hjem ved dagslys hver dag. Glædes over at se rådyrene gå og æde af hveden (der ikke nåede at blive høstet) og de æbler, jeg havde samlet op og kørt ud på engen.

Se den store flok fasaner, der hver dag kom ind i haven for at forsyne sig af det korn, vi smed ud til dem.

Undres over alle de forskellige fugle,

der kom i foderhuset uden for køkkenvinduet.

Gå en tur midt på formiddagen hvis jeg havde lyst til det - få sin middags-søvn hver dag - altid at kunne sige ja, når man blev bedt om hjælp, hvad enten det er syge børnebørn, der ikke må komme i dagpleje, eller forældrene skal noget, hvor børnene ikke kan være med.

Eller lave mad på konfirmandlejr, gøre rent i missionshuset, bage brød og kager, være med i børneklubben hver gang, skønt.

Tænk - at have fået noget af alt det ordnet, som man hele tiden skød foran sig - "til man engang fik tid".

Mens jeg endnu gik på arbejde, sagde jeg altid, at jeg ville dementere rygterne om, at man fik forfærdelig travlt, når man gik på efterløn - ha - ha!!

Jeg har virkelig meget travlt, men hvor er det skønt, at have tid, kræfter og helbred til at have travlt.

Det er jo ingen selvfølge.

Så, Gud ske tak for det.

Lilly Hougaard

Dagbogen

Som tiden dog løber afsted. Vi er allerede i oktober, og jeg synes, der i den sidste tid er sket så meget både for mig privat og ude omkring. Tænk på katastrofen Estonia, jordskælv i Japan, og hvad ved jeg.

I går var det skønt efterårsvejr, i dag er det gråvejr - rigtig godt vejr til en travetur, hvis man altså gad.

Jeg synes nu også, der er flere ting, som trænger til at blive ordnet, men måske man skulle lade 5 og 7 være lige og tage overtøjet på og komme afsted.

Sad lige og kiggede avisen igennem og blev så harm, da jeg læste, at det ingen hast har med at lave bedre forhold for de senil demente. Hvor mange af dem skal gå hjemmefra, inden der sker noget.

Jeg spørger bare?

Pensionisten

Den Kørende

FDZ Zoneterapeut

Lis Hejlskov
Vesterågade 47 - 8560 Kolind
Tlf. 86 39 21 11

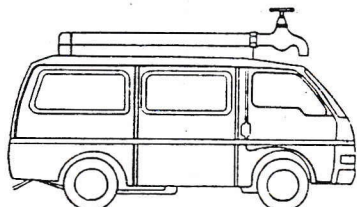

**KOLIND
SLAGTEREN**

Mad ud af huset
Smørrebrød
Rekvirer brochure

Bredgade 4c . Kolind
Telefon 86 39 25 50

Støt vore annoncører og sponsorer - de støtter os

"PER'S RØRSAMLING"

Aut V.V.S. Blik og Solvarme

Slotsgade 7 - 8550 Ryomgård

Tlf. 86 39 41 75

"SERVICE TIL TIDEN"

Kolind Blikkenslagerforretning

Aut. VVS-installatør

Højsletvej 3 . 8560 Kolind . Tlf. 86 39 15 37

TØJKROGEN

Børnetøj 0 - 16 år . Kolind Midtpunkt 9 . Tlf. 86 39 20 11

Jon's el

Aut. el-installatør

Randersvej 11 . 8544 Mørke . Tlf. 86 37 70 65

Bugtrupvej 7 . 8560 Kolind . Tlf. 86 39 10 03

kolind revision & bogføring aps

Ronald Laursen . Registreret revisor

Højsletvej 1 . 8560 Kolind . Tlf. 86 39 18 44 . Fax 86 39 19 74

Kom ind og kik
og få en
tæppesnak

Midtdjurs Tæpper
Tlf. 86 39 49 15

Åbningstider:
Mandag-fredag 12.30-17.30
Lørdag 9.00-13.00

Henning Knudsen
Industrivej 3
8550 Ryomgaard

Advokatfirmaet
ZACHER & ANDERSEN

Kolind Midtpunkt 11 . 8560 Kolind

Tlf. 86 39 28 11. Fax 86 39 29 69

Støt vore annoncører og sponsorer

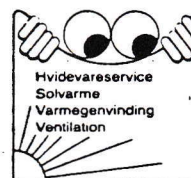

Sektion
Rougsø
Sønderhald
Midtdjurs

**støtter også
de ældre**

*Støt vore
annoncører
og
sponsorer
- de
støtter os*

Bendt Dahl

Slotsgade 6

8550 Ryomgård

Tlf. 86 39 47 22

Fax 86 39 50 22

Bil tlf. 30 86 89 22

*Lad solen
arbejde for dig*

Frisk med det hele - også med prisen

Super Brugsen

Marie Magdalene · Ryomgård · Tlf. 86 39 40 19

Ældre på højskole

I dag er det således, at pensionister og efterlønnere, der har et nogenlunde godt helbred, har mulighed for at komme på højskole. Man kan vælge, om man vil på pensionisthøjskole eller et ældrekursus på en folkehøjskole.

Jeg var for kort tid siden på et 14-dages ældrekursus på Snoghøj nordiske Folkehøjskole, et dejligt sted beliggende få km. fra Fredericia tæt på den gamle Lillebæltsbro i en skøn natur, hvor man kan gå dejlige ture. Snoghøj bliver iøvrigt kaldet Danmarks smukkeste højskole.

Der var gode lærere, lækker sund mad, en dejlig atmosfære. Af fag kunne vi vælge forskelligt såsom : Psykologi i hverdagen, litteratur, foredrag, musik, sang, blomsterbinding, gymnastik, Gotved bevægsglæde samt sidst, men ikke mindst, dejlige udflugter til forskellige steder, hvor vi fik set ting, som jeg ikke ville have set ellers.

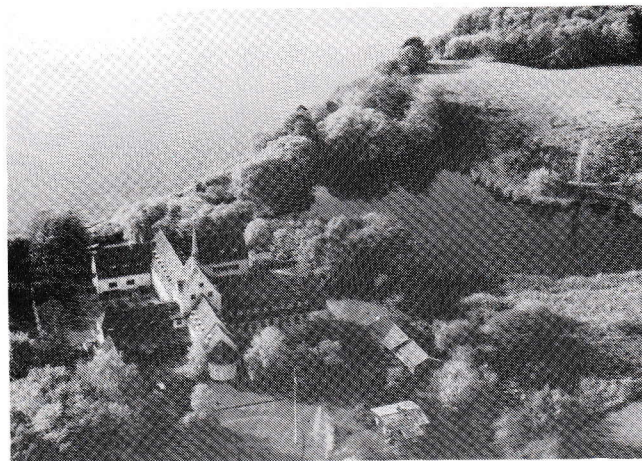
Vi var 72 kursister fra alle egne af landet, forskellige dialekter som vi fik meget sjov ud af. Vi var et utroligt godt hold, man bliver rystet sammen på en højskole, det kan ikke beskrives hvordan - det skal opleves.

14 dage gik alt for hurtigt, vi måtte tage afsked med hinanden med lidt vemod, men med en følelse af at have fået et noget med hjem fra Snoghøj.

Jeg vil slutte med at citere disse linier:

Ingen kan alt, alle kan noget, begynd at blande dig, før tiden er gået.

Guðrun Thomsen
Kolind

Hvis du bærer gårdsdags byrde
og tager morgendagen med,
er det klart, du snart vil styrte,
lær at nyde nuets fred.

GLEMSOMHED

**ER GLEMSOMHEDEN GODARTET?
ER DET EN GLEMSOMHED DER BEKYMRE DIG?**

DU ER VELKOMMEN

På "JÆTTEGÅRDEN", Vestergade, Ryomgård
Vi mødes den sidste torsdag i hver måned kl. 14.00-16.00
Kaffe med brød kan købes for kr. 5,00

Måske er du ked af at gå alene?

Kontakt da:	Jens Hansen	86 39 11 39
	Alice Hansen	86 39 49 32
	Reinholt Laursen	86 39 46 21
	Bende Andersen	86 39 53 60 kl. 8-9

Dagli'

Pindstrup

Frisk, billig
og lige i nærheden

Dagli' Brugsen

NOVOPAN

**NOVOPAN
for fremtiden!**

NOVOPAN TRÆINDUSTRI A/S er en moderne spånpladeindustri, der fra fabrikkerne i Pindstrup og Glumsø leverer basismaterialet til den danske bygge-, møbel- og inventarindustri. - Avanceret produktionsteknologi sikrer målfaste, miljørigtige spånplader af høj og ensartet kvalitet.

NOVOPAN
NOVOPAN TRÆINDUSTRI A/S

PINDSTRUP CENTRET
CENTER FOR INTEGRATION
Perlevej 3 . Pindstrup
8550 Ryomgård
Telefon 86 39 61 11 Telefax 86 39 66 11

*Støt vore
annoncører og
sponsorer
- de støtter os*

**Auning
Blomsterforretning**

v/ Karen & Knud Rasmussen

Vestergade 4

☎ 86 48 31 45

OK RENGØRING

Alle former for rengøring

F.eks.: ★ Tæpperens
★ Tagrenderensning
★ Vinduespolering

Poppelvej 46 . Ryomgård
Telefon 86 39 58 58
Biltlf. 30 824 174

Miljøvenligt
Billigt

**FJERNVARME
fra PINDSTRUP
VARMEVÆRK**

**Auning
Begravelsesforretning**

v/ Knud Rasmussen

Vestergade 4

☎ 86 48 31 45

Pindstrup Bageri

Telefon 86 39 60 04

- Deres friske brødforbindelse

Træindustriforbundet

Pindstrup Afd.

Storegade 60 . Pindstrup

8550 Ryomgård

**Frisøren
for
ham &
hende**

Solcenter

**hos
Hanne**

Skovbrynet 53 . Pindstrup
86 39 61 45

Salonen åben tirsdag-fredag
9-17, lørdag 8-12, mandag
lukket.

Pindstrup Autoværksted

Mekaniker Henning Thomsen
Storegade 65, Pindstrup

Tlf. 86 39 64 30

CAD-mærket betyder godt håndværk

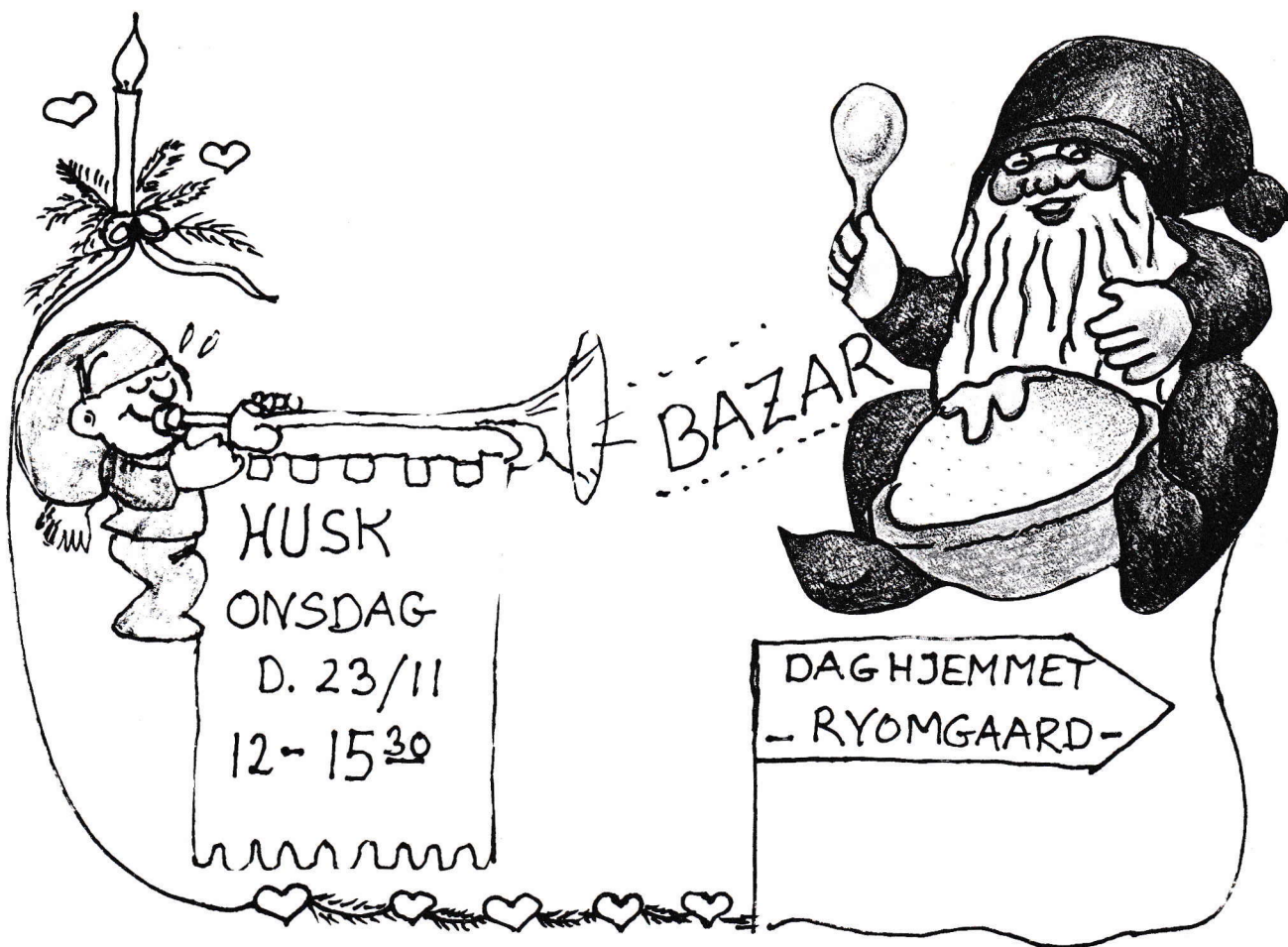
Bazar i Daghjemmet onsdag den 23. november **kl. 12-15.30**

Vi gentager succesen og afholder igen i år bazar. Til uhørt billige priser sælges nye, sjove, spændende og flotte hånd-lavede juleting, dekorationer m.m.

Der vil være mulighed for at deltage i lotteri, gættekonkurrence m.m., og prøve "lykken" v/ køb af "lykkeposer"...

Caféen holder åbent og serverer bla. dejlige lune æbleskiver, kaffe og brød.

Alle er velkomne til en hyggelig eftermiddag på Sundhedscentret (Ringparken) i Ryomgaard.

Ryomgård Omsorgsklub - Julestue

Vi holder julestue lørdag d. 19. nov. kl. 10.00-17.00

Salg af juleting

Amerikansk lotteri

Kaffe

Hjemmelavet lagkage - hjemmelavede æbleskiver

Alle er velkomne!

PS. Vi holder juleafslutning torsdag d. 15. decbr.
kl. 13.00-16.00.

Masser af

GAVEARTIKLER og BLOMSTER

Erik Simonsen
Gartner . 8581 Nimtofte
Tlf. 06 39 80 50

NIMTOFTE BAGERI
v. Kurt Simonsen
Stationsvej 1
Telefon 86 39 80 87

Djurs Lys og Dekoration

Munkhusevej 40
8581 Nimtofte
Tlf. 86 39 83 31

Vi har åbent alle dage
kl. 9.00-21.00
også lørdag og søndag

**Kom ind og kik vore kunst-
nerartikler... Startsat
til akvarel- og oliemaling**

Vi har åbent hver dag kl. 10.00-17.30.
- Lørdag dog kun 9-12.

**MALERFIRMA
JØRGEN THYGESEN APS**
Centervej 12 . 8963 Auning
Telefon 86 48 42 78

Koed Landbutik

v. Birgith S. Jensen
Skalhøjvej 7 . 8560 Kolind
Telefon 86 39 11 22

"HOBBYGARDEN GEORGSMINDE"

v. Inge Sigaard

Åben alle dage kl. 11-21
- også week-end

Skovbrynet 11, Georgsminde
8581 Nimtofte

Tlf. 86 39 81 31

DJURSLANDS PORCELÆN

v/Jonna Christiansen

Kolstrupvej 1 • 8581 Nimtofte
Tlf. 86 39 81 20

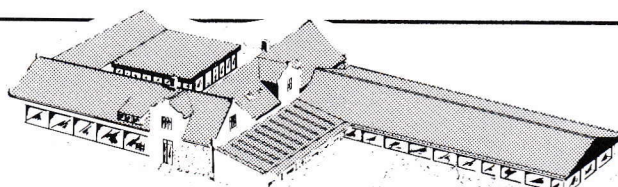
Gode gaveideer

Dagli' Brugsen
Nimtofte Frisk, billig og lige i nærheden

**Nimtofte
Maskinstation**
v/brdr. Thorsen

Svenstrupvej 8 • 8581 Nimtofte
Tlf. 86 39 86 00

DJURS MØBLER

RAMTENVEJ 7 • 8581 NIMTOFTE
TLF. 86 39 81 77 • FAX 86 39 81 18

har Djurslands STØRSTE møbeludstilling

Nimtofte Hotel

Vi anbefaler os med

*møder og
familiefester*

samt mad ud af huset
- ring venligst og forhør ...

Telefon 86 39 83 39

Med venlig
hilsen
EMMA og
SIMON

Støt vore annoncører og sponsorer - de støtter os

Midtdjurs Traktorlager

SØREN M. KLEMMENSEN
Tøstrupvej 50 . 8581 Nimtofte
Telefon 86 39 84 88

Alt i tømrer- og
snedkerarbejde

Tømrermester

Kurt Eriksen

Stationsvej 32 - Nimtofte
Tlf. 86 39 84 68
Biltlf.: 30 81 24 68

KOMMUNIKATION med HØREHÆMMEDE:

- 1/ TAL I EN AFSTAND AF CA. 1 M. FRA DEN HØREHÆMMEDE.
- 2/ VEND FRONT MOD DEN HØREHÆMMEDE.
- 3/ SØRG FOR AT LYSET FALDER PÅ DIT ANSIGT.
- 4/ GÅ IKKE OMKRING, MENS DU TALER.
- 5/ LÆG ALDRIG HÅNDEN FOR MUNDEN, NÅR DU TALER. EN CIGARET, PIPE, MAD, TYGGEGUMMI OG VISSE FORMER FOR FULDSKÆG KAN GØRE MUND-AFLÆSNING SÅ GODT SOM UMULIG.
- 6/ TAL I KORTE, MEN KORREKTE SÆTNINGER.
- 7/ TAL TYDELIGT MED NORMAL STEMMESTYRKE. RÅB ALDRIG I
- 8/ DET KAN VÆRE NØDVENDIGT AT TALE LANGSOMMERE OG TYDELIGERE END SÆDVANLIGT, MEN OVERDRIV IKKE, SÅ DU DERYED ØDELÆGGER DEN NATURLIGE RYTME I SPROGET.
- 9/ GENTAG KUN ÉN GANG DEN SAMME SÆTNING TIL EN HØREHÆMMET. LAV SÆTNINGEN OM ELLER VIS, HYAD DU TALER OM.
- 10/ GØR YED EN GRUPPE SAMTALE DEN HØREHÆMMEDE OPMÆRKSOM PÅ EMNET.
- 11/ HYIS MAN I GRUPPEN LER AF NOGET, SÅ FORTÆL DEN HØREHÆMMEDE, HYAD MAN MORER SIG OVER.

Venlig hilsen Pia Lindberg

SVEND PILGAARD AUTOMOBILER A/S

Svend Pilgaard
Saabydalvej 2
8550 Ryomgaard

IVECO Djursland

VW, Audi, MAN lastbiler

Salg/kontor	86 39 40 99
Reserve dele direkte	86 39 47 06
Telefax	86 39 47 06
Giro	4 05 61 83

Diana's Butik

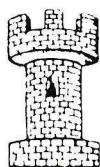
Ebeltoftvej 2
8544 Mørke

Tlf. 86 37 70 97

Marie Magdalene Smede- & Maskinforretning

Flemming Christensen
Bøjstrupvej 1 . 8550 Ryomgaard
telefon 86 39 48 88

TÅRN-HØJ service med et smil, det er NH's kundestill

NH BYGGEMATERIALER KS

INDUSTRIVEJ 19 . 8550 RYOMGÅRD . TLF. 86 39 44 88 . FAX 86 39 47 88

RYOMGÅRD · EL

v.N.J.Kvist . Vestergade 35 . 8550 Ryomgaard
Telefon 86 39 40 56 og 86 39 48 78

ALTA

Din discount nærbutik
Jernbanegade 20 - Ryomgaard

STORKØB

en frisk butik.

Lillian og Ebert Hemdorff · Nordre Ringvej 5 · 8550 Ryomgaard

☎ 86 39 42 11

BENNY BEHRENS

DJUMA INDUSTRI Aps

Attrupvej 4 . 8550 Ryomgaard
Telefon 86 39 48 00 - 86 39 46 00

HURTIGT - NEMT OG BEKVEMT!

Q8 Service
Poul Erik Thorsen
Vestergade 98, Ryomgaard
Tlf. 86 39 43 86

ÅBNINGSTIDER:
Mand-Fred . . . 7-19
Lørdag 6-19

Støt vore annoncører og sponsorer
- de støtter os ...

Sønnes Væveri

v/ SV-TEXTILER A/S

Industrivej 24 . 8550 Ryomgaard

Telefon 86 39 55 22

Koed TØMRER- og BYGGEFORRETNING

v/ Eigil Jacobsen

Telefon 86 39 14 98
Biltlf. 30 27 45 84

OST PÅ TORVET

i Ryomgaard hver tirsdag
kl. ca. 14.00-17.30

Ingrids OST

MURERFIRMA

HANS JOCHUMSEN Aps

Marienhoffvej 28 . 8550 Ryomgaard

Telefon 86 39 47 34
Biltelefon 308 62 734

RYOMGÅRD TAXI

NORDLYVEJ 40 . 8550 RYOMGÅRD

Telefon 86 39 48 31
Biltelefon 30 81 78 31

- Til læge og speciallæge -

**Sociale pensioner
pr. 1. januar 1995 (maximale)**

Samgifte/samboende Reelt enlige
kr. månedlig kr. månedlig

Folkepension el. almindelig førtidspension

Grundbeløb	3.709,00	3.709,00
Pensionstillæg	1.629,00	1.880,00
Særligt pensionstillæg		1.796,00
Ialt	<u>5.338,00</u>	<u>7.385,00</u>

Højeste førtidspension

Grundbeløb	3.709,00	3.709,00
Pensionstillæg	1.629,00	1.880,00
Invaliditetsbeløb (ikke skattepligtigt)	1.536,00 x)	1.805,00
Erhvervsudfygtighedsbeløb	1.802,00 xx)	2.491,00
Særligt pensionstillæg		1.796,00
Ialt	<u>8.676,00</u>	<u>11.681,00</u>

Mellemste førtidspension

Grundbeløb	3.709,00	3.709,00
Pensionstillæg	1.629,00	1.880,00
Invaliditetsbeløb (ikke skattepligtigt)	1.536,00 x)	1.805,00
Særligt pensionstillæg		1.796,00
Ialt	<u>6.874,00</u>	<u>9.190,00</u>

Forhøjet almindelig førtidspension

Grundbeløb	3.709,00	3.709,00
Pensionstillæg	1.629,00	1.880,00
Førtidsbeløb (ikke skattepligtigt)	942,00	942,00
Særligt pensionstillæg		1.796,00
Ialt	<u>6.280,00</u>	<u>8.327,00</u>

x) Kun hvis ægtefællen også opfylder betingelserne for at få invaliditetsbeløb.

xx) Kun hvis ægtefællen også opfylder betingelserne for at få erhvervsudfygtighedsbeløb.

Pensionistens 10 bud

1. Du skal forblive aktiv og kreativ.
2. Du skal sætte dig mål og lave en plan for at nå dem.
3. Du skal søge nye udfordringer.
4. Du skal pleje dine interesser.
5. Du skal bevare din frihed til at vælge.
6. Du skal bevare din følelse af egenværd.
7. Du skal dyrke din familie, dine gamle - og nye venner.
8. Du skal pleje din krop og din sjæl.
9. Du skal være gavmild.
10. Du skal dyrke kærligheden.

Ansvaret er dit eget!

SuperBrugsen

Kolind

Frisk med det hele - også med prisen

Tlf. 86 39 19 22

Godt tilbud
til

PENSIONISTER

Vi kan tilbyde en særlig
Kløver-konto med høj rente

Kom indenfor og hør nærmere
- vi ordner alle de praktiske ting.

I Djurslands Bank lægger vi vægt på
en personlig betjening og rådgivning
af kunderne.

Prøv det
- De er velkommen

DJURLANDS BANK A/S

- det bedste sted, når det gælder penge

BRANDT-MADSEN ADVOKATFIRMA (L)

Østerallé 10 . 8400 Ebeltoft . Telefon 86 34 54 66
Hovedgaden 49 A . 8410 Rønde . Telefon 86 37 30 77
Bredgade 13 . 8560 Kolind . Telefon 86 39 27 00
Vestergade 1 A . 8550 Ryomgård . Telefon 86 39 53 43

*Ruths
Blomster*
BREDGADE 23
8560 KOLIND
TLF. 86 39 11 01

Murermester
OLE MADSEN

Vagtelvej 20 . Kolind
Telefon 86 39 11 05

Murermester
Aut. kloakmester

Tilsluttet Garantiordning
under H.O.

Henning Sørensen

Højsletvej 13 • 8560 Kolind

Tlf. 86 39 19 44

Biltlf. 30 86 74 44

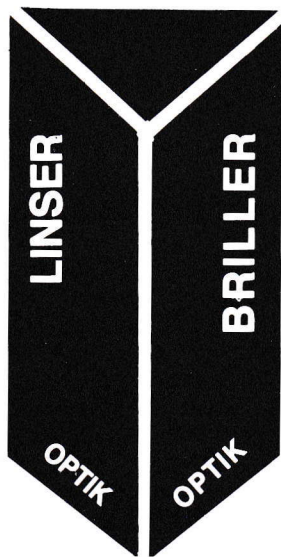

Vi udfører
alt i murer-
arbejde

**Din Håndværksbager
KOLIND BAGERI**

KOLIND MIDTPUNKT
Bredgade 18 . Tlf. 86 39 10 24

**Værn om dit syn -
er det godt nok?**

Se ind - Se godt ud

HUSK! ANSØGNINGEN s. 33

ZEISS

OPTIK

**KOLIND
SPECIALOPTIK**

Bredgade 16 . 8560 Kolind . Tlf. 86 39 10 18

Moderne
hårpleje
Bygmarken 75 . 8560 Kolind
86 39 19 55 . Mandag lukket

salonen

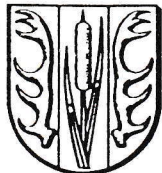
Kolind Cykellager

E. GOTFRED

Bredgade 15 - 8560 Kolind

☎ 86 39 10 20

**Nye SYMASKINER
og alt i reparation**

MIDTDJURS KOMMUNE

FÆLLESFORVALTNINGEN

BUGTRUPVEJ 31

8560 KOLIND.

TLF 86391422 GIRO 6018645 FAX 86392269 SAGSBEH:

KOLIND, DEN

JOURN.NR.

ANSØGNING OM PERSONLIGT TILLÆG:

Ansøger:

Navn: Cpr.

Adresse:

Ægtefælle/samlever:

Navn: Cpr.

Øvrige personer i husstanden:

Navn: Cpr.

Navn: Cpr.

Der søges om tilskud til: (vedlæg dokumentation)

Økonomiske oplysninger:

Såfremt årsopgørelsens tal for det afsluttede indkomstår ikke kan danne grundlag for beregning skal følgende oplyses:

Indtægt:

Kr. pr. år.

Ansøger: Kr. _____

Ægtefælle: Kr. _____

Andre: kr. _____

I alt: Kr. _____

Formue:

Likvid formue

Formue i alt

Ansøger: Kr. _____

Kr. _____

Ægtefælle: Kr. _____

Kr. _____

Andre: Kr. _____

Kr. _____

Dato:

Underskrift:

Personkreds.

Kun pensionister er berettiget. Der skal altid søges om personligt tillæg.

Tildelingskriterier: (Der gælder specielle regler for tildeling af varme-tilskud)

Personlig tillægsprocent: Tillægsprocenten skal være større end 0.

Indkomst:

Personlige tillæg, der svarer til fuld ydelse, udbetales ved ekstraindtægter på indtil hhv. kr. 10.900 for enlige og kr. 21.900 for ægtepar, idet tillægget vil være aftrappet fuldt ud ved ekstraindtægter på hhv. kr. 40.800 for enlige og kr. 81.800 for ægtepar.

Formue:

Likvid formue: Tilskud kan opnåes, såfremt den likvide formue ikke overstiger kr. 30.000. Til likvid formue henregnes: kontanter, bankindestående, samt kursværdi af pantebreve og obligationer m.v.

Illikvid formue: Herudover kan der bortses fra formue bundet i eget hus. Formue bundet på anden vis, f.eks. sommerhus, kan der i almindelighed ikke bortses fra.

Eksempler på emner, der kan ydes personligt tillæg til:

Briller hvert 2. år

Medicinkort

Tandproteser hvert 2. år

Tandbehandling

Fysioterapi, max 20 behandlinger pr. år

Befordringsgodtgørelse til fysioterapeut m.v.

Varmetilskud

Fodpleje max 6 behandlinger pr. år

Alternative behandlingsformer max kr. 40,00 pr. behandling og max 5 behandlinger pr. år

**Sats
&
tryk**

Vagtelvej 33 . 8560 Kolind

Tlf. 86 39 16 03

BOLIGFORENINGEN DJURSLAND

POSTBOKS 2 • ROSENVANG 17 • 8543 HORNSLET

Boligforeningens åbningstid:
Torsdag kl. 13.00 -17.00

Telefontid:
Mandag-torsdag kl. 8.30 - 15.30
Fredag kl. 8.30 -12.00

Telefon: 86 99 47 66

KOLIND TAXI

v/ K.B. Jensen

Vesterågade 36 • 8560 Kolind

 86 39 22 50

Vi lagerfører
alt i

HAVEREDSKABER - PLÆNEKLIPPERE - HÆKKLIPPERE
HAVEVANDERE - HAVESLANGER og meget mere

DJURSLANDS DYREHANDEL

Drasbeksgade 9 . 8560 Kolind
Tlf. 86 39 29 09

E. B. M.

v. Villy Klømmensen . Bredgade 12
8560 Kolind . Telefon 86 39 10 52

Alt i HERRE- og DRENGETØJ

2tal

Midtdjurs Radio & TV

Bredgade 4 . Kolind . Tlf. 86 39 11 75

ADVOKATFIRMAET

JAN QVIST

KOLIND . TLF. 86 39 19 00
RYOMGÅRD . TLF. 86 39 47 00

BEGRAVELSER og BISÆTTELSE

ordnes på smukkeste måde
Alle aftaler kan træffes i Deres hjem
begravelsesforretning

SØREN RØNDE HANSEN
Ballevej 25 . Skarresø . 8550 Ryomgård
Tlf. 86 39 44 66 - svarer hele døgnet

Bjarne W. Jensen

Tankbil 30 81 34 80

Privat: Skråvejen 1 . Ramten
8586 Ørum Djurs

Telefon 86 38 13 66

Unibank

sammen er vi bedst

Bredgade 19 . 8560 Kolind
Telefon 86 39 10 99

**Aktiviteter
på
Ringparken**

Gudstjeneste fredag den 25. november kl. 14.

Sang mandag den 28. november kl. 14.

Bankospil onsdag den 7. december kl. 13.

Gudstjeneste fredag den 9. december kl. 14.

Sang mandag den 12. december kl. 14.

1995

Gudstjeneste fredag den 6. januar kl. 14.

Sang mandag den 9. januar kl. 14.

Gudstjeneste fredag den 20. januar kl. 14.

Sang mandag den 23. januar kl. 14.

Gudstjeneste fredag den 3. februar kl. 14.

Sang mandag den 6. februar kl. 14.

Gudstjeneste fredag den 17. februar kl. 14.

Sang mandag den 20. februar kl. 14.

Gudstjeneste fredag den 3. marts kl. 14.

Sang mandag den 6. marts kl. 14.

Gudstjeneste fredag den 17. marts kl. 14.

Sang mandag den 20. marts kl. 14.

Gudstjeneste fredag den 31. marts kl. 14.

Sang mandag den 3. april kl. 14.

Gudstjeneste fredag den 28. april kl. 14.

Sang mandag den 1. maj kl. 14.

Sang mandag den 15. maj kl. 14.

Gudstjeneste fredag den 26. maj kl. 14.

Sang mandag den 29. maj kl. 14.

Kommer der nye aktiviteter, vil det blive sat
op på opslagstavlen. Brugerrådet